درعليه غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سى اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորաշունեան խան

Les annonces sont reçues à la Direction du Journal "AREVELK„ Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ և է գրութիւն պէտք է ուղղել ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴ[ԱԳ]ՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ եւ գաւառներու [տար]եկան 140 Ղրշ.
» » » [վեց]ամսեայ 70 »
» » » [եռամս]եայ 40 »
Օտար երկիրներ [տար]եկան 40 Ֆրանք
» » [վեց]ամսեայ 20 »
Դրամի փոխարէն [...] կ'ընդունուի, 115 դրուշի փոխ[...] դրուշի հաշուով:
Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդներուն կը վերաբերի:
Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ

ԽԱՐԲԵՐԴԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԸ

ՆՈՐ ԳԱՅԹԱԿՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Մեր շաբաթ օրուան խմբագրական յօդուածով ըսած էինք թէ Կրօնական ժողովին այն որոշումը՝ որով օգնական վարդապետի մը առաքումով կը փակէր Խարբերդի առաջնորդ Պետրոս վարդապետին խնդիրը, անբաւական է, և թէ Ազգ. վարչութիւնը՝ Խարբերդի առաջնորդարանին մէջ գործուած զեղծումներուն և անկանոնութիւններուն առաջքը առնելու, ու խնդիրը միանգամ ընդ միշտ փակելու համար, պէտք է կարող ու Տէրութեան վստահութիւնը գրաւած եկեղեցական մը առաջնորդ ընտրելու հրահանգ տայ Խարբերդցիներուն։ Խարբերդցիք չեն սիրեր իրենց առաջնորդը, որովհետև Պետրոս վարդապետ իբր միակ արժանիք կուրծքին վրայ կախուած տապարակ մը ճերմակ մօրուքը միայն ունի. ինքնին բաւական լուրջ պատճառ մը՝ որուն վրայ եթէ երբեք աւելցնելու ըլլան վարդապետին գործած զեղծումներն ու անկանոնութիւնները, ան ատեն որոշ կերպով կը յայտնուի պատճառը այն դանդատագիրներուն, զորս Խարբերդի գաւառական ժողովը շաբաթը մէյ մը կը ղրկէ Պատրիարքարան, շարունակ իր առաջնորդին ապիկարութիւնը երևան հանելու համար։

Պետրոս վարդապետի համար Նորէն գայթակղութեան մը լուրը կը հասնի այս շաբթու մեզի. ապօրէն պսակի մը լուրն է՝ զոր մեր Բաղուի թղթակիցը, — ամէն կերպով արժանահաւատ անձ մը, — կը ղրկէ մեզ, և որուն ստուգութեան կը վկայէ Բաղուի առաջն. տեղապահ Տ. Եզնիկ Ծ. Վ. Գալփաքճեան։ Մեր թղթակցին այդ տեղեկութիւնը ինքնին այն պատճառաւ պերճախօս է, որ կը բաւականանանք Նոյնութեամբ հրատարակելով իր Նամակը՝ որուն վաւերագիրներ կ'ընկերանան, և որ բնաւ մեկնութեան կարօտ չէ։

Ահաւասիկ այդ Նամակը.

Քաղաքիս բնիկներէն Ջաղալեան Գաբրիէլ անուն 25 ամեայ երիտասարդը որուն երեց եղբայրը՝ Պետրոս՝ 18 տարի առաջ ամուսնացած և երեք արու զաւակներ ունեցած էր՝ անցեալ տարւոյ այս օերուն մէջ հիւանդանալով կնքեց իր մահկանացուն։ Հանգուցեալոյն այրի ընտանիքը և երեք զաւակները կը մնային իր կրտսեր եղբօրը՝ Գաբրիէլ Ջաղալեանի խնամքին ներքեւ։ Հազիւ 5—6 ամիսներ կը բոլորին, այս անցեալ ամրան մէջ Գաբրիէլ բոլորովին կը փոխէ իր նպատակը, այն է՝ Բաղուէն փոխադրուիլ Խարբերդ, թէև այդ միջոցներուն իր դրացիներէն և ազգականներէն ոմանք Գաբրիէլի բուն Նպատակը գուշակելով՝ կ'ըսէին թէ իր այրի հարսը իրեն կնութեան առնելու դիտաւորութեամբ է որ Խարբերդ երթալ կ'ուզէ. ահա բան մը որուն ոչ ոք չէր կրնար հաւատալ ի սկզբան, մանաւանդ գիտակ ըլլալով Գաբրիէլի լուրջ մշջիկ բնաւորութեան, որուն ներքեւ դժբաղդաբար ծածկուած է եղեր իր սատանայական խորամանկութիւնը, կամ լաւ եւս է ըսել՝ հարսին և տաքրոջը սիրային կիրքը։ Օր մըն ալ ամբողջ քաղաքին մէջ կը լսուի թէ՝ Ջաղալեան Գաբրիէլ իր հարսը և հարսին երեք զաւակները հետ առնելով մեկնած է իր տունէն։ Խարբերդ հաստատուելէն 3-4 ամիս վերջը օր մըն ալ յանկարծ կը լսուի թէ Գաբրիէլ պսակուած է իր հարսին հետ, տեղւոյն առաջնորդ Պետրոս վարդապետի քիթին ու ականջին տակ։ Այս գայթակղելի լուրը հետզհետէ կը ստուգուի արժանահաւատ աղբիւրներէ, որուն վրայ վիճակիս առաջնորդական տեղապահ Տ. Եզնիկ Ծ. Վ. իր պաշտօնին բերմամբ կը պարտաւորուի հետեւեալ պաշտօնագրով տեղեկութիւն և բացատրութիւն պահանջել Խարբերդի Առաջնորդէն.

«Գեր. Տ. Պետրոս Ծ. Վ. Բագրատունի, բարեջան Առաջնորդ Խարբերդի

«Գեր. եղբայր ի Քրիստոս,

«Քաղաքիս բնիկ ազգայիններէն Ջաղալեան Գաբրիէլ անուն անձը որ անցեալ ամրան տամբ և տեղօք ի Խարբերդ գաղթելով կը բնակի եղեր Խալա-Մէյտանի կոչուած թաղը, Ս. Կարապետի մօտ, նոյն ազգայնոյ նկատմամբ այս օերս ստոյգ և վաւերական աղբիւրներէ կը տեղեկանամք որ ամուսնացած է իր հանգուցեալ Պետրոս եղբօրը կնոջը հետ, բայց թէ ո՞ր քահանայի ձեռամբ, դայդ չգիտեմք։

«Այս առթիւ պարտք կը համարիմ խնդրել Ձեր Գերապատուութենէն որ այս մթին կէտը, այսինքն թէ յիշեալ Գաբրիէլ անձը ո՞ր քահանայի ձեռամբ պսակուած է, հա՞յ, յո՞յն թէ ասորի, ստուգելով բարեհաճեցէք օր առաջ տեղեկագրել մեզ ի գիտութիւն։

Մնամ աղօթակից Ձեր Ս. եղբայրութեան

30 Նոյ. 1899 Բաղու — Առաջն. Տեղապահ Բաղուի ԵԶՆԻԿ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

Պետրոս վարդապետ այս Նամակը ստանալով կը բարեհաճի հետեւեալ պատասխանագիրը ուղղել առ Տ. Եզնիկ Վարդապետ.

ՄԷԶՐԷ 15 դեկտ. 1899

«Գեր. Տ. Եզնիկ Ծ. Վ. Գալփաքճեան, բարեջան Առաջն. Տեղապահ Հայոց Բաղուի

«Գեր. եղբայր ի Քրիստոս,

«Ստացած եմ Ձեր Գերապատուութեան Նոյեմ. 30 թուականաւ և 203 թըւահամարաւ գրութիւնը ի մասին քաղաքիդ բնիկ Ջաղալեան Գաբրիէլ անուն անձի ապօրինի ամուսնութեան։

«Ի պատասխանի կը յայտարարեմք թէ Գաբրիէլ եկած հաստատուած է քաղաքիս Ս. Ստեփաննոս թաղի մէջ իւր եղբօր կնոջը հետ և իր յայտարարութիւնն է թէ՝ եղբայրս բնականէն անկարող ըլլալով հարսս ես առի ինձ կնութեան, եւ ութ տարիէ ի վեր է որ ամուսնական յարաբերութիւն կ'ընեմ ու կնոջ ծնած զաւակներն ալ ինձ կը վերաբերին։

«Մենք այս հարցաքննութենէն յետոյ ապօրինի ըլլալը ծանուցինք և բաժանում պահանջեցինք, սակայն տեսնելով թէ եթէ աւելի բռնանամք պիտի հարկադրուի դաւանափոխ ըլլալ, հետեւաբար թողուցինք իր վիճակին մէջ։ Ծանուցանելով զայս ի գիտութիւն,

Մնամք աղօթակից
Առաջնորդ Հայոց Խարբերդի
ՊԵՏՐՈՍ ՎՐԴ. ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ

Սոյն երկու Նամակները թող ուշի ուշով կարդան ողջամիտ ընթերցողները և պիտի տեսնեն թէ Պետրոս վարդապետի տուած պատասխանները բոլորովին հակասական են, ուրկէ դիւրին է մակաբերել թէ Պետրոս վարդապետ մաս ունի այդ գայթակղելի գործին մէջ, և թէ ինք թոյլ տուած է այդ երիտասարդին ընել իր ուզածը։ Թէ ինչպէս. Գալբաքճեան Տ. Եզնիկ Վարդապետ իր Նամակով կը փափաքի իմանալ թէ ո՞ր քահանայի ձեռամբ պսակուած են, Պետրոս վարդապետ այս հարցման բնաւ պատասխան չիտար. Ջաղալեան Գաբրիէլ կը յայտարարէ եղեր թէ՝ որպէս յիշուած է Պետրոս վարդապետի պատասխանագրին մէջ, «եղբայրս բնականէն անկարող ըլլալով հարսս ես առի ինձ կնութեան և ութ տարիէ ի վեր է որ ամուսնական յարաբերութիւն կ'ընեմ ու կնոջ զաւակներն ալ ինձ կը վերաբերին». մինչդեռ հանգուցեալ Պետրոս Ջաղալեան ամուսնացած է 18 տարի առաջ և իր մեծ տղան Գէորգ որ այժմ ողջ է, 15 տարեկան է. այս համեմատական հաշուով Գէորգի ծնած ատեն Գաբրիէլ 10 տարեկան եղած կ'ըլլայ որմէ և այդ հասակէն բնաւ չի յուսացուիր ո՛չ սիրային հրապուրանք և ոչ ալ արիւնակցային պղծութիւն և թէ որպէս կը հաստատեն Ջաղալեանի դրացիներն ու ազգականները, Գէորգէն առաջ Պետրոս Ջաղալեան ունեցած է անդրանիկ զաւակ մըն ալ։ Պետրոս վարդապետ թող որ Գաբրիէլը օրինաւոր հարցաքննութեան չենթարկած այս համեմատական հաշիւները ընելու էր՝ ըստուգելով գոնէ Խարբերդաբնակ Բաղուցիներէն, ու բնաւ հաւատալու չէր Գաբրիէլի կեղծ ու պատիր յայտարարութեան թէ «եղբայրս բնականէն անկարող էր եւ թէ ութը տարիէ ի վեր ամուսնական յարաբերութեան մէջ էի եւ այն զաւակները ալ ինծի կը պատկանին». Այդ երեք զաւակներէն կրտսերագոյնը Պօղոս արդէն 8 տարեկան հասակին մէջն է. դիցուքթէ իր ապօրինի յարաբերութեանց արդիւնքը եղած լինի. հապա միւսները որո՞ւ արդիւնքը համարել պէտք է։ Պետրոս վարդապետ իր պատասխանագրին մէջ կ'ըսէ թէ «մենք այս հարցաքննութենէն յետոյ ապօրինի ըլլալը ծանուցինք և բաժանում պահանջեցինք, սակայն տեսնելով թէ՝ եթէ աւելի բռնանամք պիտի հարկադրուի դաւանափոխ ըլլալ եւայլն». ըսել է Ջաղալեան Գաբրիէլ առանց դաւանափոխութեան դիմելու պսակուած է իր հարսին հետ և չեմ կար՝ եր թէ պսակադիր քահանան առանց հրամանագրի ինքնին պսակելու յանդգնութիւնը գործած ըլլայ։ Մեր ողջամիտ ընթերցողներուն ձանձրութիւն չտալու համար ամենէն կարճ ու կտրուկ եզրակացութեամբ պիտի վերջացնեմ խօսքերս. վաւերական ու արժանահաւատ աղբիւրներէ իմած ենք թէ Պետրոս վարդապետ՝ այս օրինազանցութեան մէջ պատասխանատուութեան մեծ դեր մը ունի։

ԹՂԹԱԿԻՑ

ՍԿԶԲՈՒՆՔ...

Օրական պաշտօնակից մը որ Մուշեղ վարդապետին մեկնելուն կը սպասէ եղեր անոր վրայ խօսելու համար, իր շաբաթ օրուան թիւին մէջ կարգ մը բանագրօսիկ գովեստներէ ետքը, տարօրինակ որակումներով կը մկրտէ Արաբկիրի համակրելի առաջնորդին յօդուածները. «կռուասէր, քինախնդիր, կուսակցական մարդու վարմունք» կը տեսնէ անոնց մէջ, «չնչին անձնասիրութիւններու գոհացում փնտռող» մարմաջ մը և «ունայնամտութեան ամենէն տխրեցուցիչ ձեւը»։ Շիտակը ըսելու համար չէինք կարծեր որ մեր պաշտօնակիցը այդ աստիճան արհամարհոտ դիրք մը բռնէր Մուշեղ վարդապետին յօդուածներուն նկատմամբ, որոնք ինքնին գովեստի պէտք չունէին արդէն. այլապէս չպիտի կրնայինք բնաւ բացատրել 1898 սեպտեմբեր 5 թուակիր Նամակ մը՝ զոր Մուշեղ վարդապետ Արեւելքի Տնօրէնին ուղղած է, և որուն մէջ հետեւեալ տողերը կը գտնենք. — «Հիմա դուրսէն Բիւզանդիոն մը առի (թիւ 564) որուն մէջ հրատարակուած տեսայ «Թոյլ կապեր» յօդուածս. այս հրատարակութեան մէջ անպատճառ խարդախութիւն մը կայ. Բիւզանդիոն ինչպէ՞ս ձեռք ձգեց այդ յօդուածս զոր «Մասիսի (*) հասցէով ղրկած էի. (կամ «Հրանտ Ասատուրի, կամ ձեր և կամ Անտոնեանի ուղղելով). այդ յօդուածին «վերնագիրն էր «Թոյլ կապերը». հիմա, «Բիւզանդիոնի մէջ վերնագիրն ալ, ստորագրութիւնն ալ փոխուած են. զարմանալի երեւոյթ. խնդրեմ, այս առեղծուածին «կծիկը քակելու ջանացէք։»

Աւելորդ է ըսել թէ այդ առեղծուածին կծիկը չկրցանք քակել ու մինչեւ այսօր չենք կրցած քակել. մենք անակ կը կարծէինք թէ մեր պաշտօնակիցը Մուշեղ վարդապետին յօդուածներուն վրայ անսահման սէր մը ունենալուն, վերջապէս բան մը ըրեր ու ո՛ և է կերպով անոնցմէ հատ մը ձեռք ձգեր է։ Բայց այսօր՝ երբ չորպաճիի մը արհամարհանքով կ'ըսէ թէ Մուշեղ վարդապետի յօդուածներուն մէջ «կռուասէր, քինախնդիր, կուսակցական մարդու վարմունք», «չնչին անձնասիրութիւններու գոհացում փնտռող մարմաջ» և «ունայնամտութեան ամենէն տխրեցուցիչ ձեւը» կը գտնուի, շիտակը շփոթած կը մնանք, ինչ մտածելիքնիս չգիտնալով։

Եւ հիմա, մեծարգոյ պաշտօնակից, հարցում մը՝ եթէ երբեք կ'ուզէք.

—Ո՞վ ալ արդեօք մէկն է ձեր այն համբաւաւոր սկզբունքներէն՝ զորս այնչափ կը ներբողէք դուք անձամբ....։

(*) Այն ատեն Արեւելքի տեղ Մասիս կը հրատարակուէր իբր օրաթերթ։

ՖՐԷՕՊԷԼ

Բ.

Քայլաուի մէջ, Թուրենկիոյ մէկ գիւղը, 1817ին վարձեց գեղջուկի մը հիւղակը ուր մտադրեց հաստատել իր առաջին վարժարանը։ Պէտք էր ընդարձակել սակայն իր խորհիթը, այնպիսի ժամանակի մը մէջ՝ երբ ինք կ'ապրէր գետնախնձորով, հացով և ջրով միայն։ Իր ձեռնարկին ապագան, իր կեանքը ապահովող միակ դրամագլուխը այնքան համեստ էր որ իր պաշտօնեաները չէինք չնորհք վճարելու համար՝ ստիպուած էր անձնուրացութեան սկզբունքները մինչեւ վերջին ծայրը հասցնել։ Ամէն շաբթու գնած հաճարի երկու խոշոր հացերուն վրայ կաւիճով կը նշանակէր իր անձնական սպառման առօրեայ բաժինը։ Գուցէ աշխարհիս վրայ՝ ինքը միակ անձն է որ այսքան որոշակի՝ իրեն համար ապրուստի յատակագիծ մը չինած ըլլայ։

Շատ մը տարիներ տղոց հետ աշխատելէ յետոյ, Ֆրէօպէլ — այն ատեն ամուսնացած կնոջ մը հետ որ կը բաժնէր իր եռանդը—, զգաց որ դեռ շատ բան պակաս էր կատարելագործութեան հասնելու համար։ Մանուկները վարժարան մտած էին խառնակ և շփոթ գաղափարներով զորս ստացած էին անխնամ մանկութեան մը մոլորումներով և սխալ մեթոտներով։ Մարդկային մտքին առաջին բողբոջները պէտք ունէին խոհուն մշակութեան։ Չկայ կեանքի մէջ ուրիշ շրջան մը ուր մտքի մշակութիւնը այսքան էական ըլլայ։ Եւ ճիշդ երբ մտածման փոքրիկ ցօղուններ և որդիական սիրոյ կոկոնները դիւրաբեկ և փափուկ են, տանէն ինը պարագայի մէջ, դժբաղդաբար խնամք չի տարուիր զանոնք առողջարար հողի մը մէջ պահելու և փոփոխական ու մնասաբեր օդի չենթարկելու համար։ «Պէտք է Մանկապարտէզներ հաստատել», կ'ըսէր Ֆրէօպէլ։ Իսկոյն յատակագիծերը կը կազմէր և անոնց գործադրութեան կը սկսէր։

Հիւղակներուն մէջ մայրական բնազդները և տղոց բնածիր կարողութիւնները ուսումնասիրած էր լիովին։ Ինք երբեք մօքէն չհանեց իր իսկ տղայութիւնը եւ զրկելով ինքզինքը իր զաւկին իսկ երջանկութենէն՝ բոլոր տղաքն ալ անխտիր, հաւասար սիրով կը սիրէր։

Նոյն միջոցին իր Մանկապարտէզին ուղղութիւնը յանձնեց իր ազգականներէն մէկուն խնամքին և ինք, իբրեւ շրջուն դասատու ճամբորդեց Գերմանիոյ և Զուիցերիոյ մէջ, իր մեթոտը ծանօթացնելու։ Հաստատեց Մանկապարտէզներ՝ Համպուրկ, Լայբցիկ, Տրէզտ և այլուր։ Երբ կ'աշխատէր այսպէս, միշտ նոյն անձնուրացութիւնը կը գործադրէր զոր ցուցուցած էր մանկավարժական ասպարէզին սկիզբէն ի վեր։ Ինչ որ կը շահէր՝ իր խնամքին յանձնուած տղոց կրթութեան կը յատկացնէր ամբողջովին։ Կը մտածէր թէ մանկութիւնը պէտք է երջանիկ ըլլայ այնքան՝ որքան Աստուած որոշած է որ ըլլայ և թէ պէտք է կատարեալ թուիչ տալ անոր կորովին, յատկութեանց և կարողութեանց։ Ուղեւորութեանը միջոցին իրեն ննջասենեակ կ'ընտրէր բացօթեայ դաշտերը՝ անձրեւանոց մը գլխուն վրայ իբրեւ ծեղուն, և մախաղ մը գլխուն տակ իբրեւ բարձ։

Իր հիանալի Նրբամիտ հնարքը կամ գիւտը և ազնիւ դատի մը համար այսքան անձնազոհութիւն իրենց արժանի երախտագիտութիւնը գտան, ապաքէն։ Իր ծերութեան լաւագոյն բարեկամներէն մէկն էր Վէյմարի Իտա դքսուհին, Անգլիոյ Ադէլայիտ թագուհւոյն քոյրը, որ մեծապէս սատարեց իր ձեռնակին։ 1852 յունիս 21ին, Մարինթհալ, Մայնինկէնի դուքսին ամարանոցներէն մէկուն մէջ, որ շնորհուած էր իրեն՝ իր նպատակին համար, 70 տարեկան հասակին մէջ վախճանեցաւ Ֆրէօպէլ, խաղաղ կերպով, ամառ օր մը, իր պատուհանին առջեւ զըտնուած դալարագեղ ծառաստանին և բարեկամներու ու համակրողներու կողմէ ղրկուած անթիւ անհամար ծաղիկներու մէջ թաղուելով։

Այսքան հակիրճ ծանօթութիւն Ֆրէօպէլի կենսագրութեան մասին բաւ համարելով, տեսնենք հիմայ թէ՝ ի՞նչ է իր մեթոտը և ի՞նչ առաւելութիւններ ունի։

Գ.

Ֆրէօպէլի մանկավարժութեան ամբողջ սկզբունքը կը կայանայ հետեւեալ դաւանութեան մէջ. անսահման սէր տղոց վրայ. անխտիր, լիակատար ու հիմնական ծանօթութիւն մը անոնց բնաւորութեանց իւրաքանչիւրին առանձին։ Ահա երկու նկատողութիւններ որոնցմէ պէտք չէ զուրկ մնան մանուկները, քանի որ, անհուն իմաստութեամբ այնպէս մը ստեղծուած են որ երջանկութիւն գտնեն իրենց ամբողջ կարողութեանց զարգացման և գործնական կիրառման մէջ։

Իբրեւ Ֆրէօպէլի հետեւող, մանկապարտիզպանուհիները պէտք չէ քաշուին տղոց ուրախութեանց մասնակցելէ, սփոփելէ և մխիթարելէ անոնց սիրտերը. ընդհակառակը, պէտք է վարուին անոնց հետ իբրեւ երիցագոյն քոյրեր, թելադրելով միշտ ազնիւ և առողջ գաղափարներ. պէտք է արգիլեն վէճերնին, երգելով և խօսակցելով անոնց հետ, ջանալով վերջապէս, իրենց օրինակով, ազնուացնել անոնց վարքը, բարքը ու շարժուածքը։

Անշուշտ մէկէ աւելի յատկութիւններ պէտք են մանկապարտիզպանուհիին համար։ Շատ փոքր տղաք կրնան կրթուիլ յաջողապէս ոչ մէկէ այնքան աւելի, որքան անկէ որ սրտաբուխ սէր մը ունի իրենց վրայ և որ կրնայ մասնակցիլ իրենց զգացմանց, խորախ զսպումով մը, ինչպէս նաեւ հաղորդակից ըլլալ իրենց խաղերուն և չաղակրատութեանց։

Անփոխարինելի զուարթութիւն մը, բարութիւն մը ու քաղաքավարութիւն մը. ասոնք պէտք է ըլլան Ֆրէօպէլեան մանկապարտիզպանուհիի մը յատկութիւնները։ Ենթադրենք որ տղայ մը վարժարան կը յանձնուի 6-7 տարեկան հասակին մէջ և սորված մանկապարտէզին ամէն խաղերը և շատ մը ուրիշներ ալ, ծանօթացած է խել մը գաղափարներու, անուններու, բառերու և անոնց նշանակութեանց. վարժուած է նմանիլ այն ամէնուն որոնց պէտք է նմանիլ. ընտանի է երաժշտութեան և ուսած է յարգել այն ամէն անձերը որոնք աշխատած են իրեն համար։ Առէ՛ք ուրիշ մըն ա՛լ որ միեւնոյն հասակին մէջ այս կերպով չէ կրթուած և տգէտ է այս ամէնուն. ի՜նչ ահագին տարբերութիւն երկուքին մէջ։ Արդ, ման-

—)(2)(—

ԳՐԱԿԱՆ ՓԼՕՊԷՐ

ՊԱՐԶՈՒԿ ՍԻՐՏ ՄԸ

Ա.

Ցաջորդ շաբթուն, Թէոտոր յաջողեցաւ ժամադրութիւններ ընել անոր հետ։

Իրար կը գտնէին բակերու խորը, պատի մը ետին, մենաւոր ծառի մը տակ։ Անմեղ չէր օրիորդներու նման, — կենդանիներէն սորված էր։ Բայց բանավարութիւնը և պատւոյ բնազդը յանցանելէ արգիլեցին զինքը։ Այս ընդդիմութիւնը զայրացուց Թէոտորի սէրը, այնչափ որ անոր գոհացում տալու համար (կամ թերեւս միամտօրէն) իրեն հետ ամուսնանալ առաջարկեց։ Ինքը կը վարանէր անոր խօսքին հաւատալու։ Ծանր երդումներ ըրաւ։

Քիչ ատեն վերջը ցաւալի բան մը խոստովանեցաւ իրեն. Նախորդ տարին իր ծնողքը զինուորագրութեան ժամանակ փոխանորդ մը գնած էին իրեն համար. բայց այսօր վաղը կրնար ըլլալ որ դարձեալ զինքը առնէին. զինուորական ծառայութեան գաղափարը զինքը կը սարսափեցնէր։ Այս վախկոտութիւնը սիրոյ ապացոյց մը եղաւ Ֆելիսիթէի համար, որով իր ալ սէրը կրկնապատկուեցաւ։ Գիշերը կը փախչէր կ'երթար, և երբ ժամադրավայրը կը հասնէր, Թէոտոր իր երկիւղներովը ու թախանձանքներովը զինքը կը չարչարէր։

Վերջապէս, իմացուց թէ ինքը անձամբ Քաղաքատուն պիտի երթար տեղեկութիւն առնելու համար, և իրեն լուր բերէր յաջորդ կիրակի, ժամը տասնըմէկէն մինչեւ կէս գիշեր։

Երբ ժամանակը եկաւ, Ֆելիսիթէ դէպ ի սիրահարը վազեց գնաց։

Անոր տեղ, անոր բարեկամներէն մէկը գտաւ։

Ասիկա իրեն իմացուց որ այլեւս զայն տեսնելու չէր։ Զինուորագրութենէ ազատ մնալու համար, Թէոտոր Տիկին Լըհուսէ անուն թուքցի տարեց կնոջ մը հետ ամուսնացած էր։

Ցաւէն՝ անկարգ, խենդուխելառ բաներ ըրաւ։ Գետինը ինկաւ, ճիչեր արձակեց, Աստուծոյ զանգատեցաւ, և մինչեւ լոյս մէս մինակը բացավայրին մէջ լացաւ ողբաց։ Յետոյ դարձաւ ագարակը, յայտնեց թէ որոշած էր մեկնիլ. ամսուն վերջը, հաշիւը կարգադրելէն յետոյ, բոլոր դոյզն ունեցածները թաշկինակի մը մէջ ծրարեց ու Բօն—լ'Էվէք գնաց։

Պանդոկին առջեւ այրիի գլխարձորձով քաղքենի կնոջ մը բաներ հարցուց. ան ալ ճշդիւ խոհարարուհի կը փնտռէր։ Դեռահաս աղջիկը շատ բան չէր գիտեր, բայց այնչափ յօժարամտութիւն ցոյց կու տար և իր պահանջումները այնչափ չափաւոր էին, որ Տիկին Օպէն վերջապէս ըսաւ.

«Աղէ՛կ, կ'ընդունի՛մ քեզի։»

Քառորդ ժամ վերջը, Ֆելիսիթէ անոր տունը հաստատուած էր։

Նախ և առաջ տեսակ մը դողումով ապրեցաւ հոն, որուն պատճառն էր տանը տեսակը և «պարոն»ին յիշատակը, որ կը սաւառնէ՛ր ամէն բանի վրայ։ Բօլ ու Վիրժինի, մէկը եօթը տարեկան, միւսը հազիւ չորս տարու, ազնիւ նիւթէ մը յօրինուած կը թուէին իրեն. ձիու պէս կռնակին վրայ կը կրէր զանոնք, և Տիկին Օպէն ամէն վայրկեան անոնց երեսը պագնելը արգիլեց իրեն, բան մը որ սիրտը զկծեցուց։ Սակայն զինքը երջանիկ կը զգար։ Միջավայրին անուշութիւնը իր վիշտը հալեցուցած էր։

Ամէն հինգշաբթի, տունը մտնող ելլողները կու գային սակ մը պոսթօն խաղալու. Ֆելիսիթէ թուղթերը և ոտնաթօնիրները առաջուց կը պատրաստէր։ Ճիշդ ժամը ութին կու գային և տասնըմէկը չզարկած կ'երթային։

Ամէն երկուշաբթի առտու, ծառուղիին տակի վաճառակը կը տարածէր իր հներկաթեղէնները։ Ցետոյ քաղաքը կը լեցուէր ձայներու վվլուքով մը, որուն կը խառնուէին ձիերու վրնջիւններ, գառնուկներու պապաջիւններ, խոզերու խանչիւններ, փողոցին մէջ ալ սայլիկներու ճռնչիւնը։ Կէս օրուան ատենները, վաճառանոցին ամէնէն եռանդնայոյզ միջոցին, սեմին վրայ կ'երեւար բարձրահասակ ծեր շինական մը, քասքէթը դէպի ետ, կեռ քիթով, որ Ռօպլէնն էր, Ժէֆօսի հողագործը. քիչ մը վերջը, —Լիէպառը մէջտեղ կ'ելլէր, թուքի վարձակալը, նկնահասակ, կարմիր երեսով, գէր, գորշ թիկնոցակ հագած և խթաններով զինուած հեսկեր դրած։

Երկուքն ալ հաւ ու պանիր կը բերէին իրենց տանտիրուհւոյն։ Անպատճառ Ֆելիսիթէ անոնց Նենգամտութիւնները ի դերեւ կը հանէր, ու կ'ելլէին կ'երթային իրեն վրայ համարումով լեցուած։

Անորոշ ժամանակներու մէջ, Տիկին Օպէնի կ'այցելէր իր մէկ հօրեղբայրը, Կըրմանվիլի մարքիզը, որ շուայտութեան մէջ ամէն բան վատնած էր ու Ֆալէզի մէջ կ'ապրէր իր հողերուն վերջին կտորովը։ Կու գար միշտ ճաշի ժամանակ, հետը անտանելի շուն մը՝ որուն ոտքերը բոլոր կարասիները կ'աղտոտէին։ Հակառակ ազնուատոհմ երեւալու համար ըրած բոլոր ջանքերուն, որով ամէն անգամ «լուսահոգի հայրս» ըսած ատենը նոյն իսկ գլխարկը վեր կ'առնէր, վարժութենէն բռնադատուած՝ իրարու վրայ կը լըցնէր, ու բաց խօսքեր ընելու կ'ելլէր։ Ֆելիսիթէ քաղաքավարութեամբ կը ճամբէր զայն. «Ա՛լ բաւական է, Պարո՛ն տը Կըրմանվիլ։ Ուրիշ անգամ ալ հրամմեցէք։» Եւ դուռը ետեւէն կը գոցէր։

Իսկ հաճոյքով կը բանար դուռը Նախկին իրաւայր Պ. Պուրէին։ Սպիտակ փողկապը և ճաղատութիւնը, շապիկին յանջածոպը, լայն թխագոյն թիկնոցը, բաղուկը բոլորելով քթախոտ քաշելու եղանակը, բովանդակ անձը իր վրայ յառաջ կը բերէին այն խռովութիւնը զոր կը զգայ մարդ տարօրինակ մարդոց տեսարանին առջեւ։

Որովհետեւ «Տիկին»ին կալուածները ինքը կը յանձանձէր, ժամերով կը փակուէր անոր հետ «պարոն»ին սենեակին մէջ. միշտ կը վախնար իր վրայ խօսք բերելէ, այնչա՛փ կը յարգէր ատենակալները. լատիներէն ի յաւակնութիւններ ունէր։

Զուարճալի կերպով տղոց բան սորվեցնելու համար, փորագիր պատկերներով աշխարհագրութիւն մը նուէր ըրաւ անոնց։ Այդ պատկերները աշխարհի զանազան տեսարանները կը ներկայացնէին, գլուխնին փետուրներով զարդարած մարդակերներ, օրիորդ մը առեւանգող կապիկ մը, Պէտէվիներ անապատին մէջ, կիտաձուկ մը որուն վրայ երեքժանի կը նետէին, և այլն։։

Բօլ այս պատկերներուն վրայ բացատրութիւններ տուաւ Ֆելիսիթէին։ Նոյն իսկ այս եղաւ Ֆելիսիթէի գրական բովանդակ դաստիարակութիւնը։

Իսկ տղոց կրթութիւնը յանձնուած էր Կիւյօի, Շահապատունը պաշտօն ունեցող խեղճ ու կրակ մարդ մը, աղուոր գիրովը համբաւաւոր, և որ գմելինը մոյգին վրայ կը սրէր։

Երբ օդը պայծառ ըլլար, կանուխկէկ կ'երթային Ժէֆօսի ագարակը։

Բակը զառիվեր էր, տունը մէջ տեղը. և ծովը, հեռուն, գորշ արատի մը պէս կ'երեւար։

Ֆելիսիթէ սակառիկէն կը հանէր պաղ միսի շերտեր, և կաթնարանին շարունակութիւնը եղող յատկաբաժինի մը մէջ նախաճաշ կ'ընէին։ Միակ մնացորդն էր այս զբօսական բնակարանի մը որ հիմայ աներեւութացած էր։ Պատին պատառատուն թուղթը օդահոսանքներէն կը դողդղար։ Տիկին Օպէն յիշատակներով ընկճուած գլուխը կը կքէր. տղաքը ալ չէին համարձակէր խօսիլ։ «Զխաղա՞ք», կ'ըսէր, ու կ'ելլէին կ'երթային։

Թարգմ. Յ. ՍԵԹԵԱՆ

(Շարունակելի)

կալարտիզպանուհին կրնա՛յ միեւնոյն եղանակաւ վարուիլ երկուքին հետ ալ և սպասել միեւնոյն արդիւնքը. դժուարութիւն մըն է այս որուն պէտք է յաղթել, և դիւրին է յաղթել եթէ իւրաքանչիւր մանկապարտիզպանուհի կատարեալ ծանօթութիւն ունենայ իր խնամքին յանձնուած տղուն վրայ, անոր զարգացման զանազան աստիճաններուն մէջ, և եթէ ամէն վարժարան ունենայ իրեն կից մանկապարտէզը ուր մանկավարժներ առիթ ունենան ուսումնասիրելու տղան և իր մատղաշ ընդունակութիւնները։ Պարտիզպան մը պէտք է լաւ գիտնայ բնութիւնը իր տունկերուն և անոնց յատկանիշը. այսպէս, անոնք որ կոչուած են կրթութեան գործին, պէտք է գիտնան իրենց խնամքին յանձնուած տղոց բնաւորութիւնը՝ իւրաքանչիւրին առանձինն։

Լ. Գ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԹՐԱՆՍՎԱԱԼ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷԻ ՄԷՋ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԴԱՇՏԷՆ

Թայմզ հինգշաբթի օրուան իր թիւին մէջ հետեւեալ հեռագիրները հրատարակած է.

Տիֆկլս-Տրիֆթ, 14 փետր.—Ֆրէնչ զօրավարը երէկ առտու Տիֆկլս-Տրիֆթէն ճամբայ ելաւ՝ հեծելազօրքերու երեք կիսաբաժինով, թնդանօթաձիգներով և թեթեւ հեծեալներով, գրաւելու համար Մոտտըր գետակին մէկ անցքը՝ 25 մղոն հեռաւորութեամբ։ Ֆրէնչ զօրավարը իրիկուան ծանոյց թէ Քլիբ-Տրիֆթէն անցք մը բացեր և թէ գետակին հիւսիսային կողմը բարձր դիրքեր գրաւեր է. Նաեւ Պոէրներու երեք բանակետղեր ձեռք անցուցեր է՝ հոն գտնուած պաշարներով։

—Կորտոն գնդապետն ալ իր կիսաբաժինով յարձակում մը կը կատարէր չորս մղոն դէպ ի արեւմուտք։ Այդ գործողութիւնն ալ յաջողեցաւ և Կորտոն գնդապետը տիրեց երկրորդ ծանծաղուտի մը և Պոէրներու երկու բանակետղերու։ Ֆրէնչ զօրավարին յաջողութիւնը շատ փայլուն է, վասն զի կէս օրէն ետքը անոր զինուորները ահռելի տապք մը և հեղձուցիչ փոշիէ մը շատ նեղուեցան։ Ֆրէնչ զօրավարը, իր արագ շարժումներուն շնորհիւ, շատ քիչ ընդդիմութեան հանդիպեցաւ և իր կորուստներն ալ թեթեւ էին։ Մէկ սպայ միայն՝ տեղակալ Ճոնսըն՝ ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Վեցերորդ զօրաբաժինը, առջի գիշերը, Ռիբթի հիւսիսային կողմը կը գտնուէր Ուօթէրվալ-Տրիֆթի մէջ և հիմա կ'աշխատի աջակցիլ հեծելազօրքերուն։ Եօթերորդ կիսաբաժինը հոս հասաւ և այսօր գետակը պիտի անցնի։ Չորս սպայ և 53 զինուոր երէկ իրիկուն հոս ղրկուեցան, վասն զի օդին տաքութենէն ծանրապէս հիւանդացած էին։

Պուլուվաեօ, 9 փետր.—Փետր. 4ին Մէյֆքինկի մէջ կացութիւնը լաւ էր։ Ստոյգ աղբիւրէ իմացայ թէ ռազմամթերքի կամ պաշարի նուազութեան համար երկիւղ չկայ։

—Թուրէն թնդանօթ մը ղրկուեցաւ Բլումէր գնդապետին, որ հիմա հեռուէն թնդանօթաձգութիւն մը կը կատարէ Պոէրներուն հետ։ Պոէրները բլուրներու շարք մը գրաւած են Քրոքոտիլ-Բուլի մօտ։ Թշնամին գրեթէ 600 հոգի է։

—Բլումէր գնդապետին յառաջապահ դիրքը հիմա Կայբրոնէսի հարաւային կողմէն հինգ մղոն հեռուն կը գտնուի։ Օգնական զինուորներ ղրկուեցան գնդապետին։

—Ռասէզիայի հանքերուն մէջ աշխատութեան դադարումէ չի վախցուիր, վասն զի Չէրթըրտ Ընկերութիւնը յանձն առած է պատերազմէն առաջ եղած գիներով վեց ամսուան համար հանքերու Ընկերութեանց մատակարարել անհրաժեշտ իրեղէնները։

—Անձրեւի պատճառաւ բոլորովին դժուարացան Պուլուվայոյի և ծովեզերքին միջեւ հաղորդակցութիւնները։ Ումթալիի և Պէյրայի միջեւ գտնուած հեռագրական թելերը ծանրապէս վնասուեցան։ Սուրհանդակի կառքերը տասերկու օրէն գացին Պուլուվայոյէն մինչեւ Սալզպէրի։

Լուրէնսօ-Մարքէզ.—Պոէր փախստական մը կը պատմէ թէ թշնամին կը պատրաստուի գիշերային յարձակում մը ընել Քիմպըրլի վրայ։ Փետր. 6ին իրլանտական կիսաբաժինէն 1200 հոգի Լէտիսմիթ ղրկուեցան օգնութեան համար։ Եոհաննէսպուրկի մէջ ձուլարան մը բանուեցաւ, ռումբ եւայլն շինելու համար։ Անգլիացի գերիներէն մէկ քանին Բրէթօրիայի մօտ տեղ մը տարուեցան։ Իրլանտացի մը տեսակցութիւն մը ունեցեր է իրլանտացի գերիներու հետ, համոզելով զանոնք որ Անգլիոյ դէմ կռուին։

Մէյֆքինկ.—Պոէրները նոր թնդանօթ մը ստացան որ հարաւային արեւելեան կողմը զետեղուեցաւ։ Այդ տեղը շատ վնասակար է մեզի համար, վասն զի պիտի չկրնանք պահել գետակին մօտ գտնուած մեր դիրքերը։ Հոս հասաւ Լորտ Ռոպէրթսի մէկ հեռագիրը որով կը շնորհաւորէ զինուորները իրենց տոկունութեանը համար և անմիջական օգնութիւն կը խոստանայ։ Կացութիւնը անփոփոխ է։ Ռմբակոծութիւնը գիշեր ցորեկ կը շարունակուի։ Քանի մը շէնքեր վնասուեցան արձակուած ռումբերէն։ Դուրսէն լուր չառնուիր։

—Լորտ Ռոպէրթս փետր. 14 թուական հեռագրով մը կը ծանուցանէ թէ Հաննայ գնդապետը, կիսաբաժինով մը, Օռանժ-Ռիվըրէն գացեր է Ռամտամ, ուր կրցեր է հասնիլ, Պոէրներուն հետ ճակատամարտ մը ունենալէ ետքը։ Պոէրները մեծ ընդդիմութիւն մը ըրեր են Ռիթ-Ռիվըրի վրայ ծանծաղուտին գրաւմանը։ Անգլիացիներուն կորուստն է մինչեւ հիմա 4 մեռեալ, 22 վիրաւոր և 13 անհետացած։

—Ռէնսպուրկի կողմէն կարեւոր լուր մը չի հաղորդուիր, Անգլիացիներուն հեռանալէն ի վեր։ Փետր. 12ին բազմաթիւ Պոէրներ յարձակեցան Անգլիացիներուն վրայ, բայց արդիւնքը կարեւոր չերեւար։

ԲՐԷԹՕՐԻԱՅԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԻՒՊԱՏՈՍԸ

Բրէթօրիայի ամերիկեան նախորդ հիւպատոս Պ. Մաքրում յայտարարեր է Ուաշինկթընի լրագրապետներուն թէ իր պաշտօնատեղիէն հեռանալուն պատճառը այն է թէ չէր կրնար հաղորդակցիլ իր կառավարութեանը հետ և թէ Ուաշինկթըն հասած է հարաւային Ափրիկէի կացութեան վրայ ճշգրիտ տեղեկութիւններ տալ Մ. Նահանգաց կառավարութեան։ «Բրէթօրիայի ամերիկեան հիւպատոսութեան պաշտօնը ընդունելով, ըսեր է Պ. Մաքրում, բան մը չէի գիտեր՝ Մ. Նահանգաց և Անգլիոյ միջեւ ո և է գաղտնի դաշնակցութեան մասին։ Նաեւ չէի տեսած այն տեսակ պարագայ մը որով ամերիկեան հիւպատոսը մը զոհը ըլլայ Տուրպանի բրիտանական գրաքննիչներուն քմահաճոյքին։»

—Մ. Նահանգաց նախարարներէն Պ. Տավիթ որ Բրէթօրիա գացած էր, Լուրէնսօ-Մարքէզ դարձեր է և անկէ Նաբոլի պիտի ուղեւորի։

ԱՆԳԼԻԱՑԻՆԵՐԸ

Անցեալ ուրբաթ, Ուէսթմինսթըրի մէջ, երեք հարիւր հոգի մասնակի գումարում մը ունեցան, որոնց մէջ կային վեց երեսփոխան։ Բանաձեւ մը քուէարկուեցաւ, որով կը դատապարտուի պատերազմը և կը պահանջուի Ճէյմսընի արշաւանքին վերաբերեալ գաղտնի թղթակցութիւնները հրատարակել, վերադառնալ Կլատսթընի նախարարութեան սովորութիւններուն և գործածել աւելի քաղաքավար լեզու մը՝ տկար պետութեանց հետ կատարուած բանակցութիւններու մէջ։ Որոշուեցաւ հանգանակութիւն մը բանալ, որպէս զի միայն կազմակերպութիւն մը հաստատուի, այդ միջոցով շարժում մը առաջ բերելու համար։

ՏՈՔԹ. ԼԷՅՏՍ

Վիէննայէն ստոյգ աղբիւրէ ուղղուած հեռագրի մը նայելով, տեղւոյն դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ հիմա համոզում գոյացած է թէ Թրանսվալի ներկայացուցիչ Տոքթ. Լէյտսի կողմէ Պէրլինի մէջ կառավարական իշխանութեանց հետ կատարուած բանակցութիւնները՝ նախապէս կարծուածէն աւելի քաղաքական հանգամանք ունին։ Հիմա անտարակոյս կը նկատուի թէ ո և է պատահականութեան առջեւ ապահովութիւն ձեռք բերուած է թէ Գերմանիա մեծ ազդեցութիւն մը պիտի գործէ. սակայն կը յայտարարուի թէ այն պարագային երբ ո և է դէպք պատահի, գերմանական թեւարկութիւն տեղի պիտի չունենայ։ Հիմա ինչ որ կրնայ ըսուիլ սա է թէ գերման կառավարութիւնը ամէն բանէ առաջ կը ջանայ առեւտրական ու քաղաքական շահեր ապահովցնել հարաւային Ափրիկէ մէջ։

ԶՕՐԱՎԱՐ ՔԼԷՐԻ

Քլէրի զօրավարը արեան ապականութենէ հիւանդացած ըլլալով, Լիթըլթըն զօրավարը ստանձնած է երկրորդ զօրաբաժնին հրամանատարութիւնը։

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Մակտեպուրկ, 18 փետր.—Լոնտոնէն կը հեռագրեն Մակտեպուրկիշէ Ցայթունկ լրագրին.—Տըլարի Պոէր զօրավարը՝ Ֆրէնչ զօրավարին զօրաբաժնին ետեւի կողմին վրայ յառաջանալով՝ կտրեր է Անգլիացի զօրավարին հաղորդակցութիւնները։ Քլարի զօրավարը գրաւեր է Ֆրէնչ զօրավարին բոլոր պաշարները, ինչպէս նաեւ ռազմամթերք բեռցած կառախումբ մը։ Պոէր զօրավարը դիրք մը գրաւեր է Նագուպստալի հարաւային արեւելեան կողմը և կը սպառնայ Լորտ Ռոպէրթսի բանակին ետեւի կողմին։ Պոէր զօրավարը Բրինզլոօ կը պաշտպանէ Պլէօմֆոնթայնը։ Միւս կողմէ Քրոնեէ զօրավարին բանակէն բազմաթիւ զինուորներ կը ջանան բարձունքներու հիւսիսային կողմէն պաշարել Լորտ Ռոպէրթսը։

Նագուպստալ,—Քիլի Քինի զօրավարը, սկովտացի լեռնականներու կիսաբաժնի մը աջակցութեամբ, կը հալածէ Քրոնեէ զօրավարին զինուորները։ Անգլիացի հրամանատարը մինչեւ հիմա հարիւրէ աւելի սայլեր գրաւած է։ Արքայական անձնապահներէն կիսաբաժին մը իր բանակետղը հաստատեց Մաքֆոնթայնի մօտ՝ Պոէրներու նախկին դիրքերուն վրայ։

—Ֆրէնչ զօրավարը Քիմպըրլիէն ճամբայ ելաւ օգնելու համար Քրոնեէ զօրավարին զինուորները հալածելու գործին։

Պիրսուրիվէր.—Պրապանթ զօրավարը, այսօր, Տորտրէխթի շրջակայքը կատաղի ճակատամարտ մը ունեցաւ Պոէրներուն հետ։ Զօրավարը Բէնհոբէն ու Տորտրէխթէն վանեց Պոէրները։ Անգլիացիները ունեցան ութ մեռեալ, որոնց 2ը սպայ և տասը վիրաւոր։

Ֆոռ. Էլիզապէթ,—Անգլիական թնդանօթակիր մը գրաւեց Սապինե շոգենաւը որ Նիւ Եորքէն կու գար և Տէլակոայի ծովածոցը կը մտնէր։ Կը կարծուի թէ այդ շոգենաւը պատերազմի արգիլեալ նիւթեր կը փոխադրէ։

Վիէննա.—Բոլորովին սխալ է Լոնտոնի լրագրի մը այն լուրը թէ հարաւային Ափրիկէի մէջ աւստրեւհունգարական զինուորական կցորդ Թրիմմէլ հարիւրապետը անհետացած ըլլայ։

Բարիզ.—Պէրնի խաղաղութեան Ընկերութիւնը միթինկ մը կը կազմակերպէ՝ հարաւային Ափրիկէի պատերազմին դէմ բողոքելու համար։

ԱՖՂԱՆԻՍՏԱՆԻ ՍԱՀՄԱՆԱԳԼՈՒԽԸ.—Բեդերսպուրկէն չորեքշաբթի թուականով կը հեռագրեն Թայմզի.

«Թէեւ Ռուսիա պաշտօնապէս ապահովութիւն կու տայ թէ իրաց ներկայ կացութեան մէջ մտադիր չէ Անգլիոյ հոգ պատճառելու բան մը ընել, ապահովութիւններ որոնք անտարակոյս Աֆղանիստանի սահմանագլուխին կը վերաբերին, բայց Բեդերսպուրկի մէջ ինչ որ կը տեսնուի ու կը լսուի, դժբաղդաբար կը տկարացնէ այդ ապահովութիւնը և կամ կարծել կու տայ թէ ներքին համար կը գործածուի և ոչ թէ մտաւոր սպառնալիք մը։ Քուշքի և Հէրաթի նկատմամբ կարգ մը զրոյցներ կը պտտին զորս կարելի չէ անկարեւոր համարել։ Թիֆլիզի հեռագրէն մէջ զոր ռուս գրաքննիչը տեսած ու սրբագրած է, ըսուած է որ վաշտ մը զօրք միայն Քուշք ղրկուած է փորձի համար. բայց հիմա բոլորովին իրազեկ շրջաններու մէջ բացարձակապէս կը հաստատեն թէ ղրկուածը ոչ թէ վաշտ մը, այլ ամբողջ կիսաբաժին մը, Կովկասի հրացանաձիգներուն կիսաբաժինը ղրկուած է Աֆղանիստանի սահմանագլուխը։ Կարելի է որ այդ կիսաբաժինը ցարդ տեղը հասած չըլլայ. բայց սա յայտնի է թէ տակաւին ճամբան է և ճամբուն մեծ մասը կտրած է։ Բոլորովին չեզոք անձնաւորութիւն մը որ անդրկասպեան ճամբով գալիք ապրանքներուն կը սպասէ, այսօր լուր առաւ իր գործակալէն թէ ապրանքներուն յապաղելուն պատճառն է զինուորներուն փոխադրութիւնը կեդրոնական Ասիոյ երկաթուղիով։ Հիմա Քուշքի մէջ կամ շրջակաները հաւաքուած ռուս զինուորներուն թիւը քանի հազար հոգի կը հաշուուի։ Տարակոյս չի վերցներ թէ կացութիւնը շատ ծանր է. ձեռնհաս բոլոր Ռուսերը բոլորովին համոզուած են թէ Ռուսիա մտադիր է Հէրաթը գրաւել ուշ կամ կանուխ։ Ատիկա Ռուսիոյ համար շատ դիւրին գործողութիւն մը պիտի ըլլայ, որչափ չէ Անգլիոյ համար Քանտահարը գրաւելու մասին։»

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ.—Բարիզի անգլիական դեսպանատունը, կ'ըսէ Բարիզէն առջի օրուան թուականով հեռագիր մը, բոլորովին կը հերքէ այն պարագան թէ Ֆրանսայի ծովային նախարարութեան մէջ Ֆիլլը անուն պաշտօնեայի մը հետ յարաբերութիւններ ունեցած ըլլայ։ Այդ անձը ամբաստանուած է թէ Ֆրանսայի նաւային զօրութեան վերաբերեալ թուղթեր գողցած է։

ՌՈՒՍԻՈՅ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.—Աւստրիոյ, Գերմանիոյ, Իտալիոյ և Ֆրանսայի մէջ նաւատորմի յաւելման ծրագիրներ ներկայացուելէն ետքը, զարմանալի չէ այն լուրը թէ Ռուսիա ալ քիչ ատենէն պիտի աւելցնէ իր նաւատորմը։ Չորս նոր յածանաւակներ և կէս զրահապատ չորս փոխադրանաւեր պիտի շինուին։ Գալով Պալթիք ծովին ռուս նաւատորմին, կը կարծուի թէ նաւերու թիւը աւելցուելուն հետ, նաւային սպաներու մասին ալ նոր կազմակերպութիւն մը պիտի ըլլայ։

ՄԱՐԹԻՆԻԿԷՆ փետր. 14 թուականով կը հեռագրեն թէ անցեալ շաբթու վերջին խառնակութեանց հեղինակները կրակի տուեր են երկու կարեւոր ագարակներ, զանոնք բոլորովին մոխիր դարձնելով։ Ֆրանսական Սիւշէ մարտանաւը Ֆօռ-տը-Ֆռանս կը սպասուի։

ՉԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ.—Պաշտելի լրագիր մը սա տողերը կը հրատարակէ Պէկինի Երեսի. Մօղովին նախագահ Պ. Պէրնաէրթի Պէրլին կատարած ուղեւորութեանը և ունեցած պաշտօնին վրայ.—«Քոնկոյի պետութեան և արեւելեան Ափրիկէի գերմանական ստացուածքներուն սահմանագլուխին խնդիրէն զատ, Պ. Պէրնաէրթ պաշտօն ունէր նաեւ Վիլհէլմ Կայսրը հաճեցնել ծրագրի մը որով առեւտրական ու գիտական տեսակէտով հետազօտութիւններ պիտի կատարուին Ամուր, Կալոյոտ ու Դեղին գետերու երկայնքը գտնուած չինական երկիրներուն մէջ, Լէօբոլտ թագաւորին ստացած չինական երկիրը շահագործելու նպատակով։ Պելճիքացի դրամատէրներու սէնտիքա մը որուն գլուխը կը գտնուի Լէօբոլտ թագաւորը, և որուն մէջ կան Պ. Պէրնաէրթ և ուրիշներ, երաշխաւորեր է նոր պանքայի մը դրամագլուխը՝ հինգ միլիոն ֆր.։ Այդ պանքան պիտի կատարէ արշաւախումբին կազմակերպութիւնը։ Յառաջիկայ տարին շոգենաւով մը պիտի կատարուի այդ հետազօտութիւնը՝ թնդանօթաձիգներու հարիւրապետ մը Պորլսկրավի և կամ հարաւային բեւեռի երկրախոյզ տեղակալ Կէրլախի հրամանատարութեամբ։ Երկրաբաններ և ուրիշ գիտուններ ալ պիտի մասնակցին. Նաեւ Անվէրսի առեւտրական Ակադեմիէն քանի մը ուսանողներ որոնք արդէն կեդրոնական Ասիոյ մէջ ուղեւորութիւններ կատարած են։ Լէօբոլտ թագաւորը շատ կը փափաքի վայելել Վիլհէլմ Կայսեր աջակցութիւնը, վասն զի Գերման կայսրութիւնը ահագին ազդեցութիւն ունի Չինաց մէջ։ Սէնտիքան նաեւ ապահովցուցած է ֆրանսական կառավարութեան հաճութիւնը, որովհետեւ ֆրանսացի քանի մը դրամատէրներ ալ կը մասնակցին այդ սէնտիքային։»

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.—Պէրլինէն կը հեռագրեն թէ նաւատորմի յաւելման ծրագիրը Խորհրդարանին կողմէ ելմտացոյցի յանձնաժողովին ղրկուելէն ի վեր, մեծամասնութիւնը նպաստաւոր է ծրագրին սկզբունքին։ Վիճաբանութեանց գլխաւոր առարկան կը կազմեն ծախքերը հայթայթելու միջոցները։ Լուծման քանի մը ձեւեր կ'առաջարկուին, բայց կ'երեւայ թէ վերջապէս համաձայնութիւն մը պիտի գոյանայ։ Նախ խորհուեցաւ ընդհանուր տուրք մը դնել ժառանգութիւններուն վրայ, բայց նկատելով որ դաշնակցական պետութիւններէ ոմանք արդէն այդ տուրքը ունին, տեսնուեցաւ որ կարելի չէ այդ տեսակ յաւելուածական տուրք մը գանձել կայսրութենէն։ Առաջարկուեցաւ տուրք մը դնել հասոյթներու, վիճակահանութիւններու և սակարանի գործառնութիւններու վրայ. նաեւ աւելցնել ելմտական նպաստաւոր կացութիւն ունեցող դաշնակցային պետութեանց արձանագրութեան տուրքերը, վասն զի այդ պետութիւններուն կայսրութենէն ստացած գումարները աւելի շատ են քան թէ ընդհանուր ծախքերուն անոնց մասնակցութենէն։ Կ'ըսուի նաեւ թէ մեծ ճարտարագործներէն, վաճառականներէն ու հարուստներէն նաւային տուրք մը պիտի գանձուի։ Վերջապէս կայ նաեւ կառավարութեան առաջարկած փոխառութիւնը որ այնչափ անյաղթելի դժուարութիւններու կը հանդիպի։ Թէեւ յայտնի չէ թէ ելմտացոյցի յանձնաժողովը այդ միջոցներէն ո՛րը պիտի ընդունի, սակայն դիտել կը տրուի թէ ընդհանուր բաղձանք մը կայ համաձայնութեան մը յանգելու համար։

—Գերմանիոյ Խորհրդարանին կեդրոնին կաթոլիկ կուսակցութեան թերթը սապէս կը խօսի նաւատորմին յաւելման ծախքերու խնդրին վրայ. «Կեդրոնին կուսակցութիւնը ըսելիք մը չունի ամբողջ կայսրութեան մէջ նաւային տուրքի մը գանձման համար որ հետզհետէ աւելնայ։ Այդ պարագային մէջ կառավարութիւնը պիտի սահմանէ կիրառման դրութեան ընդհանուր հիմերը, բայց իւրաքանչիւր դաշնակցային պետութիւն ինք պիտի որոշէ իր բաժինը իր դրութեան համաձայն սահմանելու համար։»

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ պատերազմական նախարար Զամատոս գնդապետը Երեսփ. Ժողովին ներկայացուց օրինագիծ մը՝ ընդհանուր սպայակոյտ մը կազմելու համար որուն կարծիքը գերակշռութիւն ունենայ զինուորական բոլոր խնդիրներու մէջ։ Այդ օրինագիծը քուէարկուելէն ետքը, գերման զօրավար մը—կարելի է Վալտերզէ կոմսը—պիտի հրաւիրուի նախագահելու Յունաստանի բանակին վերակազմութեան գործին։ Աթէնքի լրագիրները կ'ըսեն թէ գերման կառավարութիւնը այդ պաշտօնին համար երկու զօրավար առաջարկեր է։ Եօրկիոս թագաւորը՝ Կոստանդիանոս իշխանին հետ համախորհրդած, Վալտերզէ կոմսը ընտրեր է։

—Վիթալի Ընկերութիւնը շահաւոր առաջարկութիւններ ըրեր է հելլէն կառավարութեան, Պիրէօն-Լարիսայի երկաթուղիի գիծը շինելու համար։ Նախարարութիւնը, Պաթինիօլի Ընկերութեան վերջնական պատասխան մը տալէ առաջ, պիտի ուսումնասիրէ Վիթալի Ընկերութեան այդ առաջարկութիւնը։

ՎԻԷՆՆԱՅԻ քաղաքապետ հականրէական Տոքթ. Լուէկէր որ Հռոմ գացած էր քաղաքապետութեան Խորհրդին անդամներէն մէկուն հետ, Լէոն ԺԳ. Պապին ներկայացեր է։ Ունկնդրութիւնը որ պաշտօնական հանգամանք մը չունէր, շատ կարճ տեւեր է և քաղաքական խնդիրներուն վրայ բնաւ չէ խօսուեր։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ծովային Նախարարութիւնը որոշեր է զինուորական նաւահանգիստ մը շինել Էմտէնի մէջ, Վէզէրի գետաբերանին վրայ։ Այդ որոշման նպատակն է նաեւ ամրութիւններով պաշտպանել Պալթիկի ջրանցքը։ Գերմանիոյ ընդծովեայ հեռագրաթելերուն ամէնէն կարեւորը Էմտէնէն կը սկսի և մինչեւ Վիգօ կ'երթայ, ուր կը միանայ անգլիական ընդծովեայ հեռագրաթելերուն։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱ

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

4% Քոնսոլիտէ պարտաթուղթերուն 20րդ վիճակահանութիւն 1/13 փետր. 1900

1051—1100 7601—7650 9901—9950 15901—15950 22501—22550 22651—22700 25951—26000 48801—48850 55351—55400 55651—55700 65901—65950 82501—82550 86451—86500 89051—89100 90251—90300 109351—109400 114951—115000 123201—123250 129451—129500 140001—140050 156601—156650 157451—157500 158501—158550 171551—171600 174501—174550 179601—179650 184651—184700 185401—185450 194851—194900 205451—205500 206401—206450 217151—217200 225751—225800։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.—Առաջին կարգի Օսմանիէ սպառազանշան տրուեցաւ Պարսկաստանի վեզիրներէն Նասըրիւսսուլթանէ Նասրուլլահ խանի։ Առաջին կարգի Մէճիտիէ՝ Թէհրանի Վեզիր Պաքահասը Միրզա Ալի խանի։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Գերմանիոյ բանակին 145րդ հետեւակներու գունդին հրամանատար գնդապետ ֆոն Բալլովսքիի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Այնթապի նախորդ գայմագամ Իսմայիլ Թէվֆիք պէյի։

—Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ շոգենաւային Մէսաժըրի Ընկերութեան Մէրսինի գործակալին կնոջ՝ Տիկին Տէքալիէռի։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ երկաթուղիներու Ընկերութիւնը երկու տարի առաջ կայս. կառավարութենէն մենաշնորհ ստացած էր Իզմիտէն մինչեւ Սեւ ծովի եզերքը՝ Երէյլի՝ երկաթուղիի գիծ մը շինելու համար, սակայն զանազան արգելիչ պատճառներով շինութիւնները յետաձգուած էին։ Արդ, կայս. կառավարութիւնը վերջերս հարցուցեր է նոյն Ընկերութեան թէ այդ շինութիւնը պիտի կատարուի՞ թէ ոչ։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.—Աւստրիոյ դեսպան Պառոն ֆոն Քալիչէ երէկ Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց Նախարարին հետ։

—Պուլկարական գործակատար Պ. Կէշով երէկ Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ՀԱՆՔԱԾՈՒԽԻ գինը այս միջոցիս, ինչպէս յայտնի է, շատ բարձրացած է, վասն զի Անգլիայէն պէտք եղածին չափ ածուխ չի բերուիր։ Այդ պատճառով Երէյլիի հանքածուխը մեծ յարգ ստացած է. բայց նոյն հանքերուն մէջ աշխատող գործաւորներուն թիւը եղած պէտքին չի համապատասխաներ։ Ուստի Ներքին գործոց Նախարարութիւնը գրեց Գասթէմունիի եւ Տրապիզոնի կուսակալութեանց որ փութով հինգ հարիւրի չափ գործաւորներ ղրկեն Երէյլի։

ՍԹՕՔՀՕԼՄԻ օսմ. դեսպան Շէրիֆ փաշա, անցեալ երեքշաբթի, ներկայացեր է Շուէտ-Նորվէկիոյ գահաժառանգ իշխանին որ ըսեր է դեսպանին թէ մարտ 1ին օսմ. դեսպանատան մէջ պիտի ճաշէ։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպանը և Լէտի Օ'Քոնոր երէկ սեղան մը տուին ի պատիւ հոլանտական նոր դեսպան Տոքթ. ֆոն Վէքէրլէնի։

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ ռուսական նաւաբաժնին նոր հրամանատար Պիրիլէվ ծովակալը երէկ Օտեսայէն Կ. Պոլիս հասաւ և քանի մը օր պիտի հիւրընկալուի դեսպան Պ. Զինովիէվի կողմէ։

ՄԽԱԽՈՏԻ ՌԷՍԻԻՆ յունուար ամսուան հասոյթը եղաւ 148,000 օսմ. ոսկի։

ՅՈՒՆԱՑ Ս. Պատրիարքը՝ Մեծ Լոգոթէթին հետ, երէկ կայս. պալատ գնաց և տեսակցեցաւ առաջին քարտուղարին հետ։

ԲԱՐՁՐ. ԱԲՐԱՀԱՄ ՓԱՇԱ.—Պետական Խորհուրդին քաղաքային ճիւղին անդամ անուանուեցաւ Բարձր. Աբրահամ փաշա Երամեան։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ.—Կայս. կառավարութեան հրամանով Ուաշինկթընի օսմ. դեսպանատան զինուորական կցորդ հազարապետ Ազիզ պէյ անգլիական բանակին գործողութիւններուն պիտի հետեւի Թրանսվալի պատերազմին ատեն։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ կառավարութիւնը Պատւոյ Լէգէոնի ասպետութեան խաչը տուաւ հայ-հռոմէականներու Պատրիարքարանին նախորդ գործակատար Տ. Աշճեան վարդապետին՝ կաթոլիկ կրօնքին մատուցած ծառայութիւններուն իբր վարձատրութիւն։

ՍՈՖԻԱՅԻ ռուսական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Պախմէթիէվ երէկ առտու Կ. Պոլիս ժամանեց։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ Ալպատրոս մարտանաւը հինգշաբթի Իզմիրի նաւահանգիստը ժամանեց, ուրկէ Սամոս պիտի երթայ։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ նկատողութեան առնելով այն պարագան թէ անասունները կրնան հիւանդութիւններ փոխանցել մարդոց, որոշեց գիտական միջոցներով ատոր առաջքը առնել։ Ներարկումի դրութիւնը պիտի ընդունուի հաստատելու համար թէ անասունները տարափոխիկ հիւանդութեան մը ենթակա՞յ են թէ ոչ։ Քաղաքապետութիւնը որոշած ըլլալով այդ փորձը նախապէս Թրամուէյի ձիերուն վրայ կատարել, իր տուած որոշումը հաղորդեր է նոյն Ընկերութեան։

ՍՊԱՆԴԱՆՈՑԻ ՏՈՒՐՔ.—Քաղաքապետութիւնը թէեւ որոշած էր սպանդանոցի տուրքը տասը տարուան համար ոչխարի վաճառականներուն վարձակալութեան տալ, սակայն ասոնք երկու տարի միայն հաւաներ են։

ՍՊԱՐԱՊԵՏԻ ԴՈՒՌԸ նկատելով որ զինուորական սպաներու հագուստները ու ֆէսերը միեւնոյն ձեւը չունին, որոշեց որ ասկէ վերջը միաձեւ հագուստ հագնին և ֆէսերն ալ Ֆէսխանէէն տրուին ամէնքն ալ մէկ գոյն։ Զինուորական սաղաւարտներու (քանոն) համազգեստները աւելի զարդարուն պիտի ըլլան։

ԻԶՄԻՐԷՆ կը գրեն թէ Իզմիր-Գասապայի երկաթուղիի գիծը Հայտար Փաշա-Իսմիտի գիծին միացնելու համար երկու Ընկերութիւններու միջեւ կատարուած բանակցութիւնները նպաստաւոր ելքի մը յանգելու վրայ են։ Հիմա երկրորդական պարագաներու վրայ խորհրդակցութիւն կը կատարուի, իսկ հիմնական կէտերու մասին կարգադրութիւն մը եղած է երկու կողմին համար գոհացուցիչ եղանակով։

ՈՍԿԻԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ.—Քալէյի Լիոնէի կողմէ մէկ թոնօ ծանրութեամբ ֆրանսական ոսկիներ ղրկուած են Եւրոպա և Սէլանիկի Պանքային ալ 15,000 ոսկի, ինչ որ ցոյց կու տայ թէ ոսկիի պէտք կայ եւրոպական հրապարակներուն վրայ։

ՃԱՎԻՏ ՊԷՅԻ սպանութեանը համար մահուան դատապարտուած Հաճի պին Մուսթաֆայի դատավճիռը ու միւս թուղթերը վերաքննիչ ատենի ընդհանուր դատախազին ղրկուեցան՝ վճռաբեկ ատենի պատժական ճիւղին յանձնուելու համար։

ՀԵՐՔՈՒՄ ՄԸ.—Յունաստանի պատերազմական նախարար Պ. Զամատոս, կ'ըսէ Քոնսթանթինուբոլիս, հարցման մը պատասխանելով յայտարարեր է թէ հելլէն սահմանագլուխին վրայ վերջերս դէպք մը պատահած ըլլալու լուրը բոլորովին անհիմն է։

ԱՏԱՆԱՅԻ մէջ կազմուած այն յանձնաժողովը որ պաշտօն ունէր տեղւոյն կրթական տնօրէն Ֆեյզի էֆ.ի և իտատիէ վարժարանին տնօրէնի օգնական Օսման էֆ.ի նկատմամբ քննութիւն կատարել, քննութիւնները աւարտեր և տեղեկագիրը կուսակալութեան միջոցաւ ղրկեր է կրթական նախարարութեան։

ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ ԼՈՒՐԵՐ.—Խտիվ Ապպաս փաշա, որ անապատին մէջ ուղեւորութեան մը ձեռնարկած է, քսան օրէն Գահիրէ պիտի դառնայ։ Խտիվը այդ ուղեւորութիւնը կը կատարէ Միջերկրականի եզերքին երկայնութեամբը՝ Պէտվիններուն հետեւած ճամբովը։

—Սուտանի մէջ թանկագին քարերու հանքերու կանոնագիրը պատրաստուած ու հրատարակուած ըլլալով, մօտերս շահագործումը պիտի սկսի։

—Սուտանի կուսակալի փոխանորդը հրաման մը հանած էր որպէս զի Օմտուրման գտնուող Սուտանի զինուորները զէն-ընկէց ըլլան։ Այդ հրամանին գործադրութեանը համար զանազան միջոցներ ձեռք առնուած են։

Պ. ԷՄԻԼ ՏԻՒՐԱՆ.—Մօնիթէօռ Օրիէնթալի խմբագիրներէն Պ. Էմիլ Տիւռան առջի օրը մեռաւ 71 տարեկան։ 1883էն ի վեր խմբագրութիւն կ'ընէր։

ԵՐԷԿ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.—Երէկ գիշեր ժամ 3ուկէսին Պատրգիւղի Քէօյիշէի Մէսհիտ փողոցին մէջ հելլենացի Ալէքսանտրոսի տունէն հրդեհ ծագելով ամբողջ տունը այրեցաւ։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ դեսպանին կինը՝ Մավրոկորտաթօ իշխանուհին վաղը Վոլօ պիտի երթայ, տեսնելու իր աղջիկը որ տեղւոյն կառավարիչ Պ. Պալթաճիի կինն է։

ԳՈՍՈՎԱՅԻ նահանգին զանազան գիւղերուն մէջ նախնական տասներչորս վարժարաններ հաստատուեր են վերջերս։

ՓԱՅՏ ԵՒ ԱԾՈՒԽ.—Անտառներու և հանքերու նախարարութիւնը, Ներքին գործոց նախարարութեան մէկ հարցումին պատասխանելով, յայտարարեց թէ Կ. Պոլսոյ պէտքին բաւելու չափ փայտ եւ ածուխ մթերուած է։

ՄԱԽՍՈՒՍԷԻ վարչութիւնը Լոնտոնէն երկու արագընթաց շոգենաւեր պիտի գնէ Կղզիներու գիծին համար։

ԵԷՄԷՆԻ Ասիր գաւառին մէջ յորդահոս անձրեւ տեղալով շէնքեր փլեր են, սակայն մարդու կորուստ չէ պատահեր։

ՌԻՒՇՏԻԷ վարժարաններու վարչութեան տնօրէն Ճէլալ պէյ, ընդարձակ ծրագիր մը մատուցանելով կրթական նախարարութեան, զանազան միջոցներ առաջարկեր է՝ Ռիւշտիէ վարժարանները աւելի բարեկարգ վիճակի մը վերածելու և վարժապետանոցէն կարող ուսուցիչներ հասցնելու Ռիւշտիէ վարժարաններուն համար։

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆԿԵԼԱՆՈՑ.—Զեւրենհաս պաշտօնարանը նկատելով որ Համազգային Անկելանոցին համար առնուած ուտելիքներու քանակութեանը և տեսակին նկատմամբ անկանոնութիւններ կը գործուին, յանձնաժողով մը կազմած էր այդ մասին քննութիւն կատարելու եւ հաշիւները քննելու համար։ Այդ յանձնաժողովը, կ'ըսէ Սապահ, նկատելով որ Անկելանոցին տնօրէնը անփոյթ գտնուած է, հարկ տեսեր է առժամաբար զայն պաշտօնէ դադրեցնել և ուրիշ մը կարգել փոխանորդաբար։

ՍԵՂԱՆ.—Անտառներու և հանքերու նախարար Սէլիմ փաշա Մէլհամէ չորեքշաբթի իրիկուն սեղան մը տուաւ որուն ներկայ գտնուեցան Ռուսիոյ դեսպանը ու եղբօր աղջիկը, Քամպոէվէնէր փաշա ու կինը, Սոֆիայի կայս. գոմիսէր Նէճիպ էֆ. Մէլհամէ, Կ. Պոլսոյ պուլկարական գործակատարը ու տիկին Կէշով, ռուս դեսպանատան առաջին թարգմանը, Իտալիոյ դեսպանատան առաջին քարտուղարը և ուրիշ հրաւիրեալներ։

ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ.—Ծովային Քամարան հասած 1565 իսլամ ուխտաւորներ քարանթինայի պայմանաժամը աւարտած ըլլալով Ճիտտէ ուղեւորեր են։ Նաեւ 356 հնդիկ ուխտաւորներ ալ Քամարանի մէջ քարանթինան աւարտելով դէպի Ճիտտէ ճամբայ ելեր են։ Հիմա Քամարան կը գտնուին 403 ուխտաւորներ։

ՔԱՐԱՀԻՒ ոստիկանութեան առաջին գոմիսէր կարգուեցաւ Գոսովայի նահանգին ոստիկանութեան առաջին գոմիսէր Նաճան էֆ.։

ԳԱՀԻՐԷԷՆ կը հեռագրեն Տէյլի Մէյլի թէ Օմտուրմանի մէջ անդորրութիւնը վերահաստատուեր է։ Զինուորական սպաներէ կազմուած ատեան մը պիտի երթայ

քննութիւն կատարել Սուտանի զինուորներուն նկատմամբ: Նաեւ քննութեան պիտի ենթարկուին այն սպաները որոնց նկատմամբ կասկածներ կան:

ԳՈՂՑՈՒԱԾ ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ. — Ոստիկանութիւնը քննութեան ձեռնարկած էր գտնելու համար այն անձերը որոնք Կ. Պոլսոյ քարափներու Ընկերութեան պարտաթուղթեր գողցած էին: Ատոնց մէկը՝ Ֆէնէրլի Մարքօ առջի օրը ձերբակալուած էր՝ նոյն պարտաթուղթերէն հատ մը ծախած միջոցին: Արդ, երէկ իրիկուն անոր ընկերներէն մէկն ալ Սելանիկցի Նիսիմ, ձերբակալուեցաւ Քուէտի Լիոնէ պանքային մէջ, ուր հինգ հատ պարտաթուղթ ծախել կ'ուզէր:

ՅՈՒՐՏԷՆ ՍԱՌԱԾ.— Ծուլամէրկի Լէվին գիւղէն Էմինէ անուն կին մը ու աղջիկը անցեալները մուրալու համար երբ Ախլաթ կ'երթային, ճամբան ձիւնի փոթորիկի բռնուելով սառեր են:

ՎԾՌԱԲԵԿ ատեանը մօտերս պիտի դատէ Հասան անուն մարդ մը, Սէֆասթի անուն կին մը ու աղջիկը՝ Բանօ և Ֆրօսօ անուն դայեակ մը: Ասոնցմէ Հասան Սկիւտարի մէջ Սէֆասթիի տունը մտնելով աղջկանը պատիւը բռնաբարած է: Բանօ զաւակ մը ծնելով մօրը և դայեակին աջակցութեամբ նորածինը սպաններ է: Նախնական քննութեան թուղթերը հիմա կը քննուին ամբաստանիչ ատեանին կողմէ:

ՄԷՐՍԻՆԻ մէջ վերջերս հեղեղանման անձրեւ տեղալով փողոցները ողողուեր են:

ԹՈՒՂԹԻ ԳԻՆԸ.— Բէչթայի թուղթի գործարանատէրերը սէնտիքա մը կազմեր են թուղթին գինը բարձրացնելու համար:
—Թարիգ կ'ըսէ թէ մայրաքաղաքիս լրագիրները թուղթին սղութեանը հետեւանքով պիտի պարտաւորուին իրենց գինները բարձրացնել, եթէ դրոշմաթուղթի տուրքը չվերցուի:

ԱՄԱՍԻԱՅԻ պատժական ատեանը մահուան դատապարտեր է Էմին ու Հիւսէին անուն աւազակները, և տաժանակիր աշխատութեան՝ անոնց ընկերները, Հիւսէին ու Գարաթօտորի:

ՊՈԼՍՈՅ Վալիտէ Խանին մէջ, անցեալ օր, Մէհմէտ Ալի անուն Պարսիկի մը կողմէ դաչոյնով վիրաւորած խոհարարի աչկերտ Ալի մեռաւ, վասն զի չատ արիւն կորսնցուցած էր և աղիքները կտրտած էին: Ոճրագործն ալ ձերբակալուեցաւ,

ՂԱԼԱԹԻՈՅ Շէրպէթխանէ փողոցին մէջ, կէրակի գիշեր, Սթրաթի ու Զէզարի անուն երկու անձեր կռուի բռնուեցան: Սթրաթի իր հակառակորդը գլուխէն և ուրիշ տեղերէն վիրաւորեց:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պատրիարքարանէ այսօր իսկ հեռագրուեցաւ Խապաեան Տ. Սահակ եպիսկոպոսին որ փութայ երթալ Ատանա, ուր պիտի ընդունի Կիլիկիոյ կաթողիկոսական ընտրութեան համար իր պատուիրակութեան պաշտօնին դատական նախարարութեան կողմէ հաստատութեան պաշտօնագիրը և ընտրութեան վերաբերեալ պատրիարքական հրահանգները:

—Կիլիկիոյ կաթողիկոսական ընտրութեան համար դատական նախարարութեան կողմէ ներկայացուցիչ կարգուած Պէհճա պէյ չաբաթ օր մեկնած է մայրաքաղաքէս Ատանա ուղեւորելու համար:

—Պուլկարիոյ հոգեւոր հովիւ Տ. Բարթողիմէոս վրդ. նախագահութեամբ կատարուեր է Թաթարբազարճըգի Թաղ. Խորհրդոյ ընտրութիւնը, և սակայն ընտրողական ժողովին մէկ մասը ստորագրած է միայն Պատրիարքարան ղրկուած տեղեկագիրը, մնացեալ մասը ընտրութեան մէջ զեղծումներ գործուած ըլլալը յայտագրելով բողոքեր և խնդրեր է որ այդ ընտրութիւնը չհաստատուի:

—Գաւառացի կարօտեալներու ի նըպաստ մայրաքաղաքիս մէջ կատարուած հանգանակութեան արդիւնքը յունվար 23էն 29, մէկ չաբաթուան մէջ եղած է 3795 ղրուշ:

—Ազգ. Պատրիարքարանի կողմէ գաւառային առաջնորդարաններու ղրկուած Նպաստները կը կարծէի՛ք որ դժգոհութիւն առթէին, պարզապէս . . . ղրկուած ըլլալնուն համար, ճի՛շդ այդ բաղդը ունեցեր է Նպաստից Յանձնաժողովին կողմէ Պիթլիսի առաջնորդարանին ղրկուած այն տասը ոսկիի գումարը՝ զոր ծանուցած էինք մեր նախորդ թիւերէն մէկուն մէջ: Թղթակից մը, այս առթիւ մեզ կ'ուղղէ հետեւեալ նամակը զոր չատեր անշուշտ քիչ մը չափազանց տարօրինակ պիտի գտնեն: —Մեր քաղաքիս Արեւելէն իմանալով թէ Նպաստից Յանձնաժողովը տասը ոսկիի նպաստ մը յատկացուցեր է մեր առաջնորդարանին, չեն կրցած զսպել իրենց դժգոհութիւնը, նըւաստութիւն համարելով այդ գումարին ընդունելը: Որովհետեւ իրենք, նոյն իսկ առաջնորդ Չիլինկիրեան Տ. Եղիշէ վարդապետի խոստովանութեամբ, լիովին կը գոցեն առաջնորդարանին պէտքերը—ու բնաւ պէտք չունին Պատրիարքարանի նպաստին: Տեղւոյս առաջնորդարանը նախ 40 ոսկիի հաստատ եկամուտ մը ունի որ վանքերու եկեղեցիներու հասոյթէն կը գոյանայ: Ս. Ծննդեան ու Զատկի տօներու առթիւ ալ, կարող և միջակ դասակարգէ իւրաքանչիւր անհատ, իրեն ուղարկուած առաջնորդական օրհնութեան գիրը կը փոխարինէ դրամով՝ երկու քառորդէն մինչեւ երկու մէճիտ, ինչ որ 30 ոսկիի մօտ գումար կը գոյացնէ: Ասկէ զատ, առնուազն 30 ոսկի ալ նշանտուքներէ, պսակադրութիւններէ կը գոյանայ, որով առաջնորդարանին եկամուտը 100 ոսկիի կը հասնի, առանց հաշուելու բացէն եղած նուիրատուութիւնները: Այս պայմաններուն մէջ, — նկատի առնելով մանաւանդ սա պարագան թէ Առաջնորդարանը չատ չնչին ծախք մը ունի, — արդարացի է տեղւոյս ազգայիններուն դժգոհութիւնը: Մարդիկ կը հարցնեն թէ առաջնորդը ի՛նչ ընելու համար նըպաստ կը խնդրէ Պատրիարքարանէն, մանաւանդ որ ինք քանիցս հրապարակաւ չնորհակալութիւն յայտնած է իր Թեմին՝ ըսելով թէ ամէն կերպով կը գոհացնեն Առաջնորդարանին պէտքերը և թէ նոյն իսկ ինք պատեհութիւնը կ'ունենայ իրենց նուիրատուութիւններէն մաս մը ալ Աթարբեկի կարօտեալներուն յատկացնելու:»

—Նպաստից Յանձնաժողովը իր այսօրուան նիստին մէջ ուչադրութեան պիտի առնէ գլխաւորաբար Վանայ, Ակնայ և ուրիչ գաւառներէ հասած կարօտութեան գիրերը և բաղդատելով նպաստից սնտուկի ներկայ վիճակին հետ վերջնական որոշում մը պիտի տայ թէ ի՛նչ միջոց պէտք է ձեռք առնել միանգամ ընդ միշտ կարգադրութիւն մը ընելու համար:

—Տոքթ. Երուանդ Ա. Ճէճիզեան անցեալ չորեքչաբթի մայրաքաղաքս ժամանեց: Երիտասարդ բժիշկը որդին է հանգուցեալ Վեր. Աղէքսանդր Հ. Ճէճիզեանի և եղբայր՝ Ատաբազարի բողոքական եկեղեցւոյն հովիւ Վեր. Յովսէփ Ա. Ճէճիզեանի: Պ. Երուանդ Ա. Ճէճիզեան Ռոպէրթ Գոլէճի ընթացքը յաջողութեամբ աւարտած ըլլալէ ետքը, 1894ին մեկնած էր Էտինպուրկ ուր հինգ տարուան ուսանողական փայլուն չրջանով մը աւարտած է Բժչկական Համալսարանի դասընթացքը: Իր քանի մը հարիւր դասընկերներուն մէջ հանդիսացած է կարող ուսանող, և արժանացած է առաջին մրցանակներու մետալներու: Երիտասարդ բժիշկը որ տարիի մը չափ իր արհեստը ի գործ դրած է Սկովտիոյ մայրաքաղաքին մէջ, միեւնոյն յաջողութիւնը ցոյց տուած էր Ռոպէրթ Գոլէճի աշակերտած պահուն ալ:

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒ

Հանգուցեալ Յովհաննէս էֆէնտի Նուրեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցին: Տէր և Տիկին Գասպրիկ էֆ. Կիւլպէնկեան 216, Գրիգոր էֆ. Գարակէօզեան 216, Գառնիկ էֆ. Մանուկեան 240, Տէր և Տիկին Կարապետ էֆ. Բէյլիգեան 108, Մկրտիչ էֆ. Ասատեան 108, Յովհաննէս Ֆէրիտ էֆ. 108, Արամ էֆ. Ատիլ 108 ղրուշ:

ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

Երէկ, Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյն մէջ մեծ շուքով տեղի ունեցաւ Արամ էֆ. Գարամանեանի և Օր. Մինչի Մ. Հարէնցի պսակադրութեան հանդէսը՝ որ այնչափ բարեպատեհ առթիւ մը ծանուցուած էր. հարկ կա՞յ հոս յիշատակելու այն գեղեցիկ նորութիւնը որ այդ հարսանիքին առթիւ մտցուեցաւ և որուն չնորհիւ Ազգ. Հիւանդանոցի պատսպարեալներուն ալ կարեւոր նպաստ մը յատկացուեցաւ, «փոխան ծաղկեփունջի նուիրատուութեան» ձեւին տակ:

Պսակադրութեան արարողութիւնները սկսան ժամը 9ին, կնքահայրութեամբ Սալիքեան Օնիկ էֆ.ի: Ս. Պատրիարք Հայրը զգեստաւորուած և իր չուրջը ունենալով Տ. Բարթողիմէոս և Տ. Հմայեակ Եպիսկոպոսները, Գրիգոր, Մատթէոս և Եղիշէ Վարդապետները, ինչպէս նաեւ տասը քահանաներ, կը նախագահէր հանդէսին որուն ներկայ էին բազմաթիւ հրաւիրեալներ, Իսլամ, Հայ և օտարազգի, վաճառական մեծ մասամբ եւ ոմանք ալ դրամատէր: Անոնցմէ չատերը ընտանիքով եկած էին և մեծամասնութիւնը իրեն հետ բերած էր գեղեցիկ ու ժամարժէք նուէրներ: Բերայի Աւագերէց Տ. Յովհաննէս Ա. քահանայ Մկրեան կատարեց ձեռնտուութիւնը:

Երբոր պսակադրութեան արարողութիւնները վերջացան, Սրբազան Պատրիարք Հայրը գեղեցիկ բանախօսութեամբ մը պարզեց Պսակի Խորհուրդը ու ծանրանալով ամուսնական կեանքին յաճախակի դժուարութեանց վրայ, աւելցուց. —«Առանց փուշի վարդ չկայ. և սակայն պէտք չէ կարծել թէ այդ փուշը անպատճառ կը փոխէ վարդին Թոյլը, գեղը, տեսքը ու վերջապէս բոյրը: Նոյնպէս պէտք չէ կարծել թէ այդ փուշը անպատճառ կրնայ մարդ վիրաւորել. ընդհակառակը, եթէ վարդին մօտեցողը բաւական խոհեմ կ'ըլլայ զգուշութեամբ մատը երկու ճիւղիկներու մէջէն անցընելով վարդին մօտենալու, կը փրկէ փուշին կծու խայթուածքէն: Միեւնոյնն է նաեւ ամուսնական կեանքին մէջ. հոն ալ դժուարութիւնները անպակաս են. հոն ալ տատասկներ չեն պակսիր. բայց երբ ամուսնացեալները խոհեմութիւնը կ'ունենան պէտք եղած զգուշաւորութեամբ վարուելու ու մանաւանդ երբ սէրն ու ներդաշնակութիւնը չի պակսիր իրենց քով և փոխադարձ զիջողութեան օգուտը չեն հեռացներ իրենց աչքին առջեւէն, դժուարութիւնները ինքնին կանհետանան»: Ս. Պատրիարք Հայրը յետոյ բարեմաղթութիւններ ըրաւ նորապսակներուն, ինչպէս նաեւ անոնց ծնողքին, ազգականներուն ու բարեկամներուն համար:

Անկէ ետքը, հրաւիրեալները առաջնորդուեցան Սըլանտիօ Քաֆէն՝ ուր գեղեցիկ չքասեղան մը կը սպասէր իրենց նուագախումբի մը հետ, որ անոնց ներս մտած պահուն Համիտիէ քայլերգը նուագեց: Սեղանը ուրախութեամբ ու բարեմաղթութիւններով վերջ գտաւ:

ՀԱՐՍՆԵՒՐԻ ԱՌԹԻՒ

Հոգաբարձութիւնս չնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Արամ էֆ. Գարամանեանի՝ ընդ Օր. Մինչի Մ. Հարէնցի հարսանեաց առթիւ փոխան ծաղկեփունջի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցիս: — Տէրքէ՛ Տիգրան Թօգաթեան 324, Յակոբ Էսաեան 216, Եղբարք Նշաստաճեան 216, Բարսեղ Իսթանպոլլուեան 108, Շնորք Թաշճեան 108, տէր և տիկին տօքթ. Գառնիկ էֆ. Շահպազ 216, Անտոն Ալիք էֆ. 60 ղրշ:

ՏՈՔԹԷՕՐ Յ. ՈՍԿԵԱՆ

Այս անգամ Կ. Պոլիս վերադարձած ըլլալով հաստատուած է Բերա, Պէքեար Փողոց, Թիւ 1 տունը ուր ամէն օր ներքին և արտաքին ամէն տեսակ հիւանդութիւնները կը դարմանէ: Հինգչաբթի օրերը կէսօրէն յետոյ աղքատներուն ձրի:

Այրի Տիկին Փ. Նուրեան և զաւակունք, Արթիւր էֆ. Նուրեան և Տիկին Յ. Տրենց Մարգարեան իրենց չնորհակալութիւնը կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ հանգուցեալ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԷՖ. ՆՈՒՐԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան, և իրենց ցաւակցական զգացմանց հաւաստիքը տուին այս տխուր առթիւ:

ԹՂԹԱԲԵՐ
ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

(Փետրուար 17ի թերթերէն)

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԹՐԱՆՍՎԱԱԼ

Անգլիոյ նախարարները հինգշաբթի օրը արտաքին գործոց պաշտօնարանին մէջ գումարում մը ունեցան Լորտ Սօլզպէրիի նախագահութեամբ: Նիստը տեւեց երկու ժամ և այն ատեն դադրեցաւ երբ Լորտերու Ժողովին ու Երեսփ. Ժողովին գումարման ժամանակը հասած էր: Նախարարները ուրբաթ օրը նորէն գումարուեցան: Խորհրդակցութեան գլխաւոր առարկան է մանրազննին քննութիւն մը արդի կացութեան համար՝ դիւանագիտական ու զինուորական տեսակէտներով:

—Մոտէր րանսպըրկէն փետր. 13 Թուականով կը հեռագրեն Տէյլի Թէլէկրաֆի.— Լէտիսմիթ այսօր ալ ռմբակոծուեցաւ: Անգլիացի Թղթակից մը որ յաջողած էր պաշարման գիծէն փախչիլ, հոս հասաւ և ըսաւ թէ Լէտիսմիթի մէջ պաշարուած Անգլիացիները յուսալից են: Պօէրները ամրութիւններ կը շինեն Թուկէլայի հարաւային եզերքին վրայ: Գետին վրայ փայտէ երեք կամուրջ շինած են:

—Ժուպէռ զօրավարը Նաթալէ ճամբայ ելեր է անձամբ վարելու համար Օռանժի սահմանագլուխին վրայ կատարուելիք գործողութիւնները: Արդէն քըսան հազար Պօէրներ հոն ղրկուեր են:

—Լօրէնսօ Մարքէզէն ղրկուած Թըղթակցութիւն մը սա տեղեկութիւնները կը քաղէ Բարիզի Թերթերը:

Լօրէնսօ-Մարքէզի մէջ ամէն ոք համոզուած է թէ անգլիական հիւպատոսը մեծ ազդեցութիւն մը կը բանեցնէ Բորթուկալցի կառավարիչին վրայ, որուն աջակցութեամբ Անգլիացիները Թող չեն տար որ եւրոպացի սպաներ Լօրէնսօ Մարքէզ ցամաք ելլեն ու Թրանսվալ ուղեւորին: Նաւահանգիստին մէջ անգլիացի բազմաթիւ վաճառականներ կան: Անգլիացի գործակալներ միշտ կը հսկեն կարգ մը վաճառականներու վրայ որոնք տարիներէ ի վեր գործ կ'ընեն Թրանսվալի հետ: Անգլիացիները յաջողած են կարգ մը արտասովոր պայմաններ սահմանել Թրանսվալ երթալիք ուղեւորներուն համար, և բաւական չատ ծախք մը կը գանձեն անցագրի համար:

—Պօէրներուն ընկերացող Թղթակից մը Բօլզպէրկէն կը հեռագրէ թէ փետր. 15ին առտուն Պօէրները սկսեր են յարձակիլ Անգլիացիներուն աջ Թեւին վրայ: Լէմմէր զօրավարը յաջողեր է գրաւել բլուրներու չարք մը որոնք Անգլիացիներուն համար կարեւոր դիրք մը կը կազմէին: Ճակատամարտը ամբողջ օրը տեւեր է: Պօէրները ունեցեր են 9 մեռեալ ու 14 վիրաւոր: Հինգ հոգի ալ գերի ինկեր են:

ԲՈՐԹՈՒԿԱԼԻ ԳԱՂԹԱՎԱՅՐԵՐԸ

Լիզպոնայի լրագիրները կ'ըսեն թէ մօտերս 500 հետեւակներ պիտի ղրկուին Մոզամպիք: Բորթուկալի Երեսփ. Ժողովին մէջ ծովային նախարար յայտարարեց թէ կառավարութիւնը պիտի պահպանէ Բորթուկալի գաղթավայրերուն ամբողջութիւնը: Երեսփ. Ժողովը մերժեց առաջարկութիւն մը՝ կարգ մը գաղթավայրեր վաճառելու համար:

ԱԾՈՒԽԻ ՏԱԳՆԱՊ

Գերմանիոյ մէջ մեծ դժուարութիւն կը պատճառէ հանքածուխի նուազութիւնը: Պոհեմիայէն հանքածուխի ներածութիւնը բոլորովին դադրած ըլլալով, Սաքսոնիայի մէջ կացութիւնը հետզհետէ կը ծանրանայ: Ապակեգործներու և ուրիչ գործարաններ դադրած են ածուխի նուազութեան պատճառով: Տրէզտայի մէջ կացութիւնը ամէնէն աւելի տագնապալից է:

ՓՈԹՈՐԻԿ

Պալթըմորի մէջ անցեալ հինգշաբթի սաստիկ փոթորիկ մը ծագելով ահագին վնաս պատճառեց: Տուն մը փլաւ և եօթը հոգի փլատակներուն տակ մնացին:

ՀԵՌԱԳԻՐ
ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ԼՈՆՏՐԱ, 19 փետր. — Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Քրոնիէ զօրավարը յաջողեր է խոյս տալ ու անցնիլ անգլիական գիծերը Քիմպըրլէի կողմէն, որուն հեռագրական հաղորդակցութիւնները տակաւին վերահաստատուած չեն:

—Զիվըլէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Սըր Ռետվէրս Պուլլըր նորէն կը փորձէ ազատել Լէտիսմիթը. Զօրավարը վաներ է Պօէրները՝ Թուկէլայի միւս եզերքը ունեցած իրենց դիրքերէն: Սըր Ռետվէրս Պուլլըր քանի մը բանակետղեր և ռազմամթերք ու պաշար բեռցած վակոններ գրաւեր է:

—Տէյլի Մէյլ նորէն կը պահանջէ չարժման վիճակի մէջ դնել Անգլիոյ ամբողջ նաւատորմը, նոր դէպքերու հանդէպ պատրաստ գտնուելու համար:

ԲԱՐԻԶ. — Զրոյց կայ թէ Անգլիացիները գերի բռներ են Քրոնիէ զօրավարը և 9000 Պօէրներ:

ԶԵՂԾ ՊԱՇՏՕՆԵԱՅ

ԼԻԼ (Ֆրանսա). — Ոստիկանութիւնը այսօր ձերբակալեց Լիլի դատական պաշտօնեաներու երեցագոյն անդամը Պ. Միլլիէ, որ ամբաստանուած է գիրքեր կեղծած ըլլալու համար, ժառանգութիւն մը ձեռք ձգելու նպատակով: Այդ ձերբակալութիւնը բուռն յուզում յառաջ բերաւ, վասն զի Պ. Միլլիէ ընդհանուր յարգանք կը վայելէ:

ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԱՏԵԱՆԸ

ԲԱՐԻԶ. —Գերագոյն Ատեանը այսօր գումարուեցաւ Պ. Մասսէ Հալֆա երեսփոխանը դատելու համար: Պ. Ֆալիէռ կը նախագահէր: Ո և է միջադէպ չպատահեցաւ:

ՑՈՐԵՆԻՆ ԳԻՆԸ

ԲԱՐԻԶ. — Ամերիկայի մէջ ցորենի գինը ինկած են. Նիւ Եորքի մէջ վերջին գինն էր 74. 37: Լիվըրբուլի մէջ 5/9 7/8: Բարիզի ու Մարսիլիոյ մէջ հանդարտ է և անփոփոխ:

ԴԵՐՁԱԿ ԵՒ ՇԱՊԿԱԳՈՐԾ

Ծանօթ վաճառական-դերձակ Կարապետ էֆ. Պօյաճեան և չապկագործ Միքայէլ էֆ. Տէր-Դաւիթեան որոնք Վօյվօտայի պահականոցին կից գտնուող խանութը այրած էր քովի չէնքէն հրդեհ ծագելուն հետեւանքով, իրենց բազմաթիւ յաճախորդներուն կը փութան ծանուցանել թէ առ ժամանակեայ կերպով հաստատուած են Ղալաթիա, Իպլիքլի օղլու խան, Թիւ 10 սենեակը: 4—10

ԱԶԴ. — Հարսանեաց և չնորհաւորութեանց յատուկ Ծաղկեփունջեր, Ծաղկեկողովներ, Նոյնպէս յուղարկաւորութեանց համար Ծաղկեպսակներ կը պատրաստուին Սամաթիոյ Ն. Վարդուկեան ծաղկավաճառի Արհեստանոցին մէջ:

Խիստ փութով, շատ խնամով եւ որ կարեւորն է՝ խիստ աժան:

535 1—3

ՀԻՆ ԳԻՆԻ երեսուներեք տարուան, բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած նոր ապաքինածներու և անարիւնութիւն ունեցողներու: Դիմել Օրթագիւղ, հանգուցեալ մուխթար Յակոբ աղայի տունը:

ՍԱԿԱՐԱՆ

Ալ աւելի բարձր են այսօր գինները: Օսմ. Քոնս.ն ու Երկաթ.ին նորէն վրայ դրած են: Ֆրանսական Ռանդը ու Սպանիականը նմանապէս: Անգլ. Քոնսոլիտէն չի բարձրանար հակառակ միւս թուղթերու և բարձրանալուն: Այս պարագան կը վերագրուի այն նորանոր և մեծամեծ վարկերու խնդրանքին՝ զոր անգլիական կառավարութիւնը պահանջեց Երեսփ. Ժողովէն: Իսկ Թրանսվալը, որուն զսպանակն է պատերազմին վիճակը, Անգլիացւոց նպաստաւոր կամ աննպաստ ըլլալուն համեմատ ելեւէջ կ'ունենայ: Այսօր Անգլիացւոց նըպաստաւոր հեռագրական լուրերու հետեւանքով, լրագրիս մամուլը դրուած պահուն 61 Ֆր. կ'արժէր:

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	25	21
Ամէնէն բարձր գին	»	25	21 1/2
Ամէնէն վար գին	»	25	17 1/2
Ռումէլիի Երկթ. զոդ.	Ֆր.	125	87 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	125	87 1/2
Ամէնէն վար գին	»	125	37 1/2

ԲԱՑՈՒՄ 8 Փետր.

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Կ.	25	22
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	125	75
Օսմանիյէ		430	—
Ռէժի		290	—
Օսմ. Պանքա		12	87
Քուէտի Ժէնէրալ ՕՍՄ.		2	34
Սօս. Օթ. Շանժ է Վալէօռ	Ա. Ո.	0	08
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	10
Թրամուէյ բաժնեթ.		685	—
» ժուիսանս		215	—
» պարտաթ.	Ֆր.	483	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ	»	474	—
Թրանսվալ	»	62	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	25
Անգլիական ոսկի	»	110	10
Բոլ էմբէրիալ	»	90	—
Քրիմից	»	51	09
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	03
Մէճիտիէ	»	96	20
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	59

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	27 1/2
» » » չէք	»	110	12 1/2
Բարիզ » »	Ֆր.	22	93 3/4
» » » չէք	»	22	83 3/4
Պէրլին անտոկոս չէք	Մարք	18	56
Վիեննա չէք	Ֆիոր.	21	92

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 19 Փետր.

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	23	57
) գոց.	»	23	57
» » » Բ.	»	46	50
» » » Գ.	»	26	50
Օսմանիէ	»	430	—
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	127	75
Օսմ. Ռէժի	»	293	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	571	—
Ֆրանս. Ռանթ 3 %	»	100	93
Քուէտի Լիոնէ	»	1071	—
Իտալական Ռանթ	»	93	40
Սպանիական արտաքին	»	68	50
Թրանսվալ	»	61	75
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	180
Դրամազեղչ	»	03	50

ՊԵՐԼԻՆ, 19 Փետր.

Ռուպլը	»	216	40
Ռումէլիի երկաթուղի	»	123	40
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	—	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	300

ՎԻԵՆՆԱ, 19 Փետր.

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	»	242	50
Ռումէլիի երկաթուղի	»	125	50
Օսմ. Ռէժի	»	238	50

ՊՐՈՒՍԷԼ, 19 Փետր.

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.		23	32 1/2
Ռումէլի երկաթուղի		126	—

«ՃԱՇԱՐԱՆ ԱԼԷՔՍԻ»
ՂԱԼԱԹԻ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, Թիւ 39
(Թրամվէյի Սթասիոնին դէմը)

Պ. Ալէքսիս Բրէթաս՝ «Քիւչիւք Այնալը» ճաշարանին նախկին՝ տնօրէնը, վարձած ըլլալով Պէչիկթաչի թրամվէյներու սթասիոնին դէմի «Արթէմիս» ճաշարանը բոլորովին վերանորոգած ու չքեղցուցած է զայն, և անունը դրած է «ճաշարան ԱԼԷՔՍԻ»:

Այս նոր ճաշարանը բացուած է անցեալ դեկտ. 16/28էն ի վեր և Պ. Ա. Բրէթաս իր գերագոյն վարպետութիւնը դրած է յաճախորդներու տրամադրութեան տակ, որոնք, այդ առաջնակարգ ճաշարանին մէջ է՛ն լաւ և է՛ն համով կերակուրները պիտի գտնեն: 15—16

—)(5)(—

ՆԻՔՕԼ ՄԷՅՐԱ

ԿՌԱՊԱՇՏ ՀՆԴԻԿՆԵՐԸ

Ա. ՄԱՍ

ԼԱՔԱՅԻ ՍՆՏՈՒԿԸ

Բ

ՏՈՔԹ. ԹՈՔՍԸՆԻ ԶԱՐՄԱՆԱԼԻ ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

«Եւ դուք անձամբ պիտի տեսնէք հիմա թէ ի՛նչ արդիւնք տուած են իմ աշխատութիւններս:

Պ. Թոքսըն քիչ մը կանգ առաւ, եւ ուրախութեամբ տեսնելով որ երկու երիտասարդներն ալ կատարեալ ուշադրութեամբ զինքը մտիկ կ'ընեն, չարունակեց.

—Նախ, առանց մեծ դժուարութեան կրցայ հասկնալ թէ ձեռքս գտնուած մագաղաթը Բալի գաւառաբարբառով գըրուած էր.

«Այսպէսով սա համոզումը գոյացուցի թէ այդ մումիան գտնուած էր Հնդկաստանի այն կողմերէն՝ ուր դեռ Բալի գաւառաբարբառը կը գործածուի: Հաւանական է որ Մախսաուրէն ըլլար:

«Գալով գրուածին իմաստին, քանի որ գաւառաբարբառը ծանօթ էր ինծի, ալ չատ դիւրին էր զայն հասկնալը:

«Ահաւասիկ, սիրելի Տէպօրաս, կարդա սա թուղթը՝ որուն վրայ թարգմանած եմ Սուքրիանա Ֆաքիրին անցեալ ու ապագայ կեանքին պատմութիւնը:

Տէպօրա կարդալ սկսաւ.

«Թող բոլոր գիտութեանց և իմաստութեան աստուածը քու վրադ սաւառնի, «դուն որ այս թուղթը պիտի կարդաս,

«Քալիւկայի 4989 սուրբ տարւոյն՝ «Կոնտաբուրի Նուիրական սրբավայրին «մէջ.

«Ես՝ Սուքրիանա, Ֆաքիր, վերին խորհուրդներուն տանող սուրբ միջոցներով «մաքրուիլ ուզելուս, իմ ազատ կամքովս «այս գերեզմանը մտայ, մեռած նիւթական աշխարհին համար, բայց ողջ մըտքով ու յոյսով:

«4996ին՝ Քալիի տօնախմբութեան օրը, «իր երկիցս Նուիրական սրբավայրին մէջ «պիտի վերկենդանանամ:

«Տասներկուերորդ ժամուան մէջ, քու «աղօթքներովդ . . . .

« . . . .

«Եւ ան ատեն, Թրուվալլուվէր քա«հանայապետ, քեզմէ ետք եօթն անգամ «տասներկու լուսին ես պիտի հսկեմ դիցու«հիին Նուիրական գանձին վրայ, — խոր«հըրդազգածութեան անհրաժեշտ ժամա«նակամիջոց Նոր Սուրբին համար, որ միեւ«նոյն փորձերուն ենթարկուելէ ետքը «ինծի պիտի յաջորդէ իր կարգին:»

—Հիմա, ըսաւ Պ. Թոքսըն, անշուշտ գիս հասկցաք, չէ՞:

Տէպօրա բնաւ չպատասխանեց. իսկ Բէնսօնէ գոհացաւ գլուխը թօթուելով:

—Վաւերագիրը չա՛տ որոշ է, չարունակեց Պ. Թոքսըն՝ ա՛լ աւելի ոգեւորուելով: Այս մումիան ուրիշ բան չէ՝ եթէ ոչ մարմինը Ֆաքիր Սուքրիանայի. իրաւ է որ իր այս վիճակին մէջ մեռած կ'երեւայ, բայց կ'ապրի՝ որովհետեւ ուշաբարձական քունի մը մէջ կը գտնուի այս պահուս: Առաջին անգամ ըլլալով, Հնդկական Քալիւկայի 4989 թուականին քնացեր է, այսինքն Քրիստոսի 1888 թըւականին և իր զարթնումը պէտք է տեղի ունենայ Քալիի տօնին օրը՝ 4996 թըւականին՝ որ ըսել է 1895ին. այսինքն ասկէ ճիշտ չորս ամիս ետքը: Այն վայրը՝ ուր այս արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ, Կոնտաբուրն է, Մախսաուրի մէջ պզտիկ աւան մը՝ քիչ հեռու Նիճիկիւլ քաղքէն: Այդ կողմերը չատ խուզարկուած չեն:

—Սիրելի մօրեղբայրս, ըսաւ Բէնսօնէ, դո՞ւք ալ կը հաւատաք այդ Ֆաքիրի պատմութիւններուն: Իրօք կը կարծէ՞ք թէ այս մարդը, Սուքրիանան, ողջ եղած ատենը մտած է իր սնտուկին մէջ:

—Սիրելի Բէնսօնէս, պատասխանեց Տօքթէօրը, ոչ թէ միայն ատոր ստուգութեան կը հաւատամ, այլ նոյն իսկ կը կարծեմ թէ այս փորձը յաջողութեամբ պիտի պսակուի: Ժամանակ մը՝ Ֆաքիրին մէկը Անգլիացի զինուորներու ներկայութեան տասը ոտք խորունկ փոսի մը մէջ թաղել տուած է ինքզինքը, քիթին ծակերն ու ականջները մեղրամոմով լաւ մը գոցելէ ետքը: Փոսը լաւ մը լեցուցած են, ու գարի ցանած են վրան: Յետոյ, գիշեր ցորեկ պահապաններ կեցուցած են մինչեւ տասը ամիս, ուրկէ ետքը Ֆաքիրին մարմինը դուրս հանելով տաք ջուրի մէջ դրած ու քիչ մը շփած են. Ֆաքիրը իսկոյն վերկենդանացած է և սկսած է խօսիլ: Հազարաւոր մարդիկ վկայած են այս իրողութեան համար:

—Բայց սիրելի հայրս, ընդմիջեց Տէպօրա, այդ թաղումը տասը ամսուան խնդիր մըն է, մինչդեռ այս Սուքրիանան՝ 1888էն մինչեւ 1895, ամբողջ եօթը տարուան մեռելի կեանք մը կ'անցընէ իր սնտուկին մէջ:

—Զարմանալու բան մը չկայ, սիրելի աղջիկս. այսօրինակ պարագաներու մէջ ժամանակին երկարութիւնը կամ կարճութիւնը բնաւ կարեւորութիւն չունի. մէկ չաբաթն ալ միեւնոյնն է, մէկ տարին ալ:

Յետոյ չարունակեց քիչ մը աւելի ծանր չեշտ մը դնելով իր խօսուածքին մէջ.

—Այս Սուքրիանան Նիրվանայի աղանդաւորներուն կը պատկանի: Այդ աղանդաւորները սոսկալի պաշտամ մը ունին Քալիի համար՝ որ սիրոյ և մահուան դիցուհին է. իրենց կրօնական բովանդակ իտէալը գրաւած է Նիրվանան, այսինքն անէացումը: Երբեմնի Թուկերը՝ որոնք հակառակ անգլիական կառավարութեան ջանքերուն այնքան աւերներ գործեցին Հնդկաստանի մէջ՝ ուր իրենց կրօնական մոլեռանդութեան յագուրդ տալու և դիցուհիին հաճոյ երեւալու համար անդադար մարդ կը սպաննէին, Նիրվանական աղանդաւորներ էին պարզապէս:

—Մօրեղբայրս ընդմիջեց Բէնսօնէ, ես կը կարծէի թէ այդ վտանգաւոր աղանդաւորները վերջնականապէս անհետացած են:

—Այսինքն ո՛չ թէ անհետացած, այլ կերպարանափոխուած են. արդի Նիրվանականները երբեմնի Թուկերն են, և անգլիական կառավարութիւնը քաղաքականութեան սիրոյն աչք կը գոցէ անոնց վրայ: Մնաց որ, այդ Նիրվանականները Թուկերուն պէս մարդ չեն սպաններ: Մի՛միայն իրենք զիրենք կը սպաննեն և ինքզինքնին կը տանջեն:

—Յառաջացում մը, չըսէ՞ք, ըսաւ Բէնսօնէ:

Յետոյ հարցուց.

—Սիրելի մօրեղբայրս, վստա՞հ էք որ այս Սուքրիանան երբեմն այդ Նիրվանականներուն կը պատկանէր:

—Անշուշտ, սիրելի բարեկամս. և այն թուղթը՝ զոր կարդացինք քիչ մը առաջ, բնաւ տարակոյս չի թողուր այդ մասին: Եւ արդէն, այս Սուքրիանան իր կրօնակիցներուն մէջ չա՛տ բարձր անձնաւորութիւն մըն է, և իր արթնցած օրն իսկ քահանայապետութեան պիտի կոչուի:

—Այս կենդանի դիա՞կը..., հարցուց Բէնսօնէ խնդալով:

—Կատա՞կ կ'ընես, Բէնսօնէ: Այս Ֆաքիրներէն մեծ մասը վերջին ծայր խելացի մարդիկ են, տեղեակ արդի բոլոր գիտութեանց և բազմաթիւ լեզուներու հըմուտ: Ապահովաբար Սուքրիանա այդ զարգացած դասակարգին կը պատկանի:

—Տակաւ կը հասկնամ ձեզ, սիրելի մօրեղբայրս. դուք լիովին կը հաւատաք այդ մագաղաթին վրայ գրուածներուն: Այս Սուքրիանան եօթը տարի առաջ ինքզինքը ենթարկեր է այդ անձնասպանութեան . . . :

—Փորձին ըսէք, ընդմիջեց Պ. Թոքսըն:

—Լաւ, թող փորձին ըլլայ. ուրեմն ինքզինքը այս փորձին ենթարկեր է՝ յուսալով որ օրին մէկը Քալիի տաճարին քահանայապետը պիտի ըլլայ, անանկ չէ՞:

—Այո՛:

(Շարունակելի)

ԷՔԻԹԱՊԼ

Ամերիկեան ապահովագրական ընկերութիւն կենաց

Աշխարհիս էն հարուստ և էն հզօրը

Տնօրէն Թուրքիոյ, ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Անանիաոսի խան

Ի դէպ մահու ապահովագրութիւն

Միայն 20 տարեվճարով

Մահուան պարագային տարեվճարը կը դադրի

(Vie 20 primes)

ՕՐԻՆԱԿ

Տարիք 35. գումար 100,000 Ֆրանք ի դէպ մահու վճարելի

Ուրիշ ընկերութեանց Թարիֆի համաձայն տարեվճարն է	Ֆր.	4140
Էքիթապլ ընկերութեան » » »	»	3408
Տարեկան տարբերութիւն ի նպաստ Էքիթապլի	Ֆր.	732
20 տարուան մէջ » » »	»	14640
100ին 5էն բաղադրեալ տոկոսով	»	25414

Այսինքն աւելի քան 6 տարեվճարի խնայողութիւն մը

Ի ՆՊԱՍՏ ԷՔԻԹԱՊԼԻ 489

ԸՆՏԻՐ ԳԻՆԻՆԵՐ

ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ ՄԱՌԱՆ

Ղալաթիա, Եուսուֆ Իզէտտին խան թիւ 2 եւ Մահրիգիւղ Խնամիրեան Միհրան էֆ.ի մթերանոցը

Սուքիասեան էֆ. ծանօթ հայ գինեգործ, այս ձմեռ եւս ի վաճառ հանած է նախորդ տարիներէ աւելի ընտիր տեղական գինիներ սպիտակ և կարմիր, զեղչեալ գիներով։

Սուքիասեան զուտ գինիներու յատկութիւնը վկայեալ է արդէն համբաւաւոր բժիշկներու կողմէ. կ'արժէ գործածել նոր տարւոյ սեղաններու վրայ, նոր ոյժ և ողջութիւն ստանալու համար։

498 18—20

ԺԷԼԻՆՕՒ ՇԱՔԱՐԱՀԱՏԵՐ

(DRAGEES GELINEAU)

ՋՂԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿԸ, գլխաւորաբար ԼՈՒՍՆՈՏՈՒԹԻՒՆԸ (սարա) և տղոց յատուկ ՋՂԱՋԳՈՒԹԻՒՆԸ (հէվալէ) արագ և հիմնապէս բուժելու ամէնէն ազդեցիկ դեղը. ԺԷԼԻՆՕՒ ՇԱՔԱՐԱՀԱՏՆ է (Բժշկական լրագիր Ֆրանսայի)։

Կիներու ԱՐԳԱՆԴԱԽԵՂԴՈՒԹԻՒՆԸ (իսթերի), ԴԻՒՐԱԳՐԳՌՈՒԹԻՒՆԸ և քառասունէն յիսուն տարեկան հասակին մէջ սովորականի դադարումին հետեւանքով անոնց ենթարկուած հոգեկան հիւանդութիւնները կատարեալ յաջողութեամբ բուժելու ամէնէն ազդեցիկ դեղը ԺԷԼԻՆՕՒ ՇԱՔԱՐԱՀԱՏՆ է (Տոքթ. Բօլ տը Ռէյնիօն)։

—

ԺԷԼԻՆՕՒ ՇԱՔԱՐԱՀԱՏերը մասնագէտ բժիշկներու կողմէ, շատ մը ՋՂԱՅԻՆ ՑԱՆՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ենթարկուողներու յանձնարարուած և հրաշալի արդիւնք ցոյց տուած է, ինչ որ առանց մեծ վտանգի ենթարկուելու կարելի չէր ձեռք բերել լոկ պրօմիւրի գործածութեամբ. այս հիւանդութեանց մէջ գլխաւորաբար կըրնանք յիշել ԼՈՒՍՆՈՏՈՒԹԻՒՆԸ (սարա) Առողջապահական լրագիր Ֆրանսայի։

Կը ծախուի ամէն դեղարաններու և մթերանոցներու մէջ։ 496 6—26

ՆԵՎԱԶԻԼԻՆ

Ալ չկայ դանդաղիք ՀԱՐԲՈՒԽԷ. Ֆրանսայի առաջնակարգ քիմիագէտներէն մին, յաջողած է գտնել այս յամառ, տաղտկացուցիչ հիւանդութեան անմիջական դարմանը և մկրտած է զայն արեւելեան բառով մը՝ ՆԷՎԱԶԻԼԻՆ անուամբ։ Նէվազիլինի ազդեցութիւնը անմիջական է և գործածութեան եղանակը դիւրին. ամէնէն յամառ ՀԱՐԲՈՒԽն ու ամէն կարգի գլխու խլուածքները անմիջապէս կը բժշկուին յիշեալ դեղին շնորհիւ։ Ցայտնի է որ կուրծքի, Թոքի և շնչառական գործարաններու հիւանդութիւնները, Թոքատապը, կրծտապը և մինչեւ իսկ Թոքախտը, երկար ատեն անխնամ Թողուած հարբուխէ առաջ կուգան։ Նէվազիլին ամէնէն սոսկալի հարբուխը վերջնականապէս բուժելով, կ'ազատէ մարդս սոսկալի հիւանդութիւններէ։

ՆԷՎԱԶԻԼԻՆը չքեղապէս պատրաստուած դեղ մըն է որ ՀԻՆԳ ղրուշ գնով կը ծախուի հետեւեալ տեղերը։

Կ. Պոլիս, Պահճէ Գաբու Գասապեանի դեղի մթերանոցը. Մէրամէթճեան դեղարանը, Մէհլեքի և Լինօսի դեղի մթերանոցները, Բերա Բանգիւքի Անգլիական դեղարանը և Բիւզիւքեանի Կ. Պոլսոյ, Բերայի և Ղալաթիոյ դեղարաններն և մայրաքաղաքիս ու գաւառներու մեծ դեղարաններուն ու մթերանոցներուն մէջ։ Իւրաքանչիւր անգամի համար մէկ բրինձի հատիկի չափ առնելու է։ 476 23—30

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըբուլի, Պօրտոյի, Մէքքէնրաւի և Սեւ Ծովի մէջ… [illegible]

Անունը	Թոնոյ	Անունը	Թոնոյ
Բռանէս	3000	Թիպա	2500
Անպիտ	3000	Նէբթիա	2400
Թէյալըը	3000	Օսմայիրա	3250
Բնանապօլս	3000	Բէրտ	2250
Ֆարոա	3000	Սֆինքս	2000
Օսման[illegible]	3000	Ծասըրնիա	1500
Մարիօթիս	2500	[illegible]	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ
Ուէթօլ խան
ՃԷՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
194 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվըրբուլ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ[րք] Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ–ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եանըգ Գոյունջուլար [illegible])

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատոկուն ցաւած ակռաներն [illegible] կը լեցնեն. ցաւով կամ [illegible] պայմանաւ։

Նորաձեւ ակռաներ, ճշդեալ, ոսկեայ, և բնական երեւոյթով ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականին, [illegible]։

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ Թբժիշկներու գործածութեան և ամենակատարելագործեալ ազդեցիկ դեղերով միջոցաւ, [illegible]։

Տ. Գ. Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (ժամը [illegible]) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (ժամը [illegible]) հիւանդ կընդունին Բերայի գործատեղին։ 197

Կառաջարկուի կրկին գնել [illegible] բնակարանն, թիւ 1 [illegible]։

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ

ՄԻԱԿ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԻՋՕՐԻ ՀՈՒԶԱԿԱՐՈՐ ՍԱՆԴԱԼՈՅ

SANTAL MIDY

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ

Անմիջապէս կը ջնջէ [illegible]. 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հոսումները. յոյժ ազդեցիկ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, միզանցքաբորբոքման, արիւնամիզութեան, առանց միջոցաւ պատճառելու գոր [illegible] կը բերեն [illegible] սանդալները։

Ամէն շաքարիկ ՄԻՏԻ անունը կը կրէ։

Ամէն դեղարաններ

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատէով Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 Թուական մը (20 Սէֆէր 1310)

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ Պ. Ալպէր Սիմըն Ցակորեան խան, Վօյվօտա փողոց Թիւ 67

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին կա ՈՂԻՍ ՍԷՆԻ խան, Քարաքէօյ Ղալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Եէնի ճամի հավուսը փողոց, Օսմ. Նամուսաան դէմը

Դեր-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զաtoիս Մարբուճճըլար, Զարշըլը խան, Թիւ 21 194

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒ

Ընդմէջ Հըլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անունը	Թոնօ	Անունը	Թոնօ	Անունը	Թոնօ	Անունը	Թոնօ	Անունը	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Գոմօ	1497	Հօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէբթօ	3607	Գօնկօ	2906	Գրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սարֆօ	1118
Անճէլօ	1541	Գօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարդելլօ	3709	Տիբբօ	1785
Արբօսգօ	2377	Տիտօ	4811	Հիտալկօ	1581	Միբրտօ	3557	Սիլվիօ	1193
Կատօնօ	1822	Տօմինօ	987	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սրէրօ	1200
Կօրոտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրագիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1828
Կրավօ	1076	Տրարօ	1713	Հումպէր	596	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Կրիւնօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօրբօ	3827
Կըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտաճօ	5540	Օնիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ժիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրքիտօ	487
Գալիբսօ	1337	Էրազօ	1481	Քլէսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուըրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլբինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասրօ	1914
Գազօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօվնօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Ջիբակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1834	Ֆրանչիսգօ	4582	Լէբանդօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Գլիօ	2697	Գալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1618	Զէրօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կիդանօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Րօմէօ	1789		

Քօնիօ շոգենաւը, նաւապետ Ծօնս, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 13ին և 27ին հոս կը սպասուի։

Դիմել առ գործակալս Տ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՋՕ
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 377

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենահին Միջազգային Ընկ.ն Կենաց վրայ ապահովագրութեան

Տնօրէնութիւն յեւրոպա

Բարեկ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Փուլվառ տէ զ'Իդալիէնի անկիւնը)։ Ընկերութեան շէնքերն այժմ կը վերաշինուին, ուրով իր գրասենեակներն առժամաբար փոխադրուած են Նոդր-Տամ տէ Վիքդուար փողոց Թ. 42։

1898 Ցունուար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ ՔԱՌԱՍՈՒՆ ՄԻԼԻՈՆ Ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բռնէ՝ 4,545,160,943 Ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 320 միլիոն։

1898ին հնչուն դրամով վճարելի շահերն էն 14,400,000 Ֆր., 1897էն 1,424,000 Ֆր. աւելի։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ ունի 300,000է աւելի անդամ, որոնք Ընկերութիւնը կը կազմեն, որոնց կըլպատկանի Ընկերութիւնն և որոց կը վերաբերին Ընկերութեան բոլոր շահերը։ Եթէ մասնակից էք, և կամ ասկաւելն չէք, խիստ շահեկան է ձեզի համար ճանչնալ Ընկերութեան մասնաւոր կարգադրութիւնները։ Օրինակի համար մանրամասն տեղեկութիւններ ուզեցէք իբրեւ հասուն Թարեր գործ ապահովագրութեան վրայ որ հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոս ունի. նոյնպէս տարեվճարներու ետ սըրուելու ձեւով ապահովագրութեան վրայ, ի դէպ մահու որոշեալ ժամանակամիջոցի մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ.

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ժ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Քոնիչ-Պատուիրակ
Ա. ՁՈՒՀԱՃԵԱՆ
192 Վօյվօտա փողոց Վիթալիս խան Ղալաթիա

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի Կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37 Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ.— ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿԱԾՔ.

Երաշխաւորութեան գումար	121,765,333 Ֆր
1898 ի հասոյթք	34,775,462 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է ժամ.	164,172,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ — Ղալաթիա, Քարաքէօյ [illegible] (Կի տուն Մ[illegible]) — Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՕԴՈՐ ԲԷՐԲԷՆ 524

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆրանք	27,000,000
Պահեստի դրամ	»	52,002,500
Տարեկան հասոյթ	»	70,339,912

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և ասոնց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագին ներով։ 514

Լիազօր Ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ. Պոլիս, Պահճէ—Գաբու, Անանիաոսի խան. 20 21 22

ԼԱՆՔԱՇԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆ, ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Երաշխաւորութեան գումար 147 միլիոն. | 1871էն մինչեւ 1897 վճարուած գումար 289 միլիոն։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս Էտմօն Չիչի, Կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական, Նախագահ
» Ռօտոլֆ Հօլօս, Դեր-Նախագահ.
» Ժօզէֆ Հօլօս, Կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական.
» Գօլոմօն Նագօ, » » » » »
» Անթուան Բրօքէշ տ'Օսթէն.
Թէօտոր Բօնձէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ

Կառավարութեան Քօմիսէր

Պ. ԺԱՆ ՄԻՒՔ, Կայս. և Թագ. Նախարարական խորհրդական

Ընդհանուր գործակալ. ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻ

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ. Բերա, Թիւնէլի հրապարակը, Սարաֆօղլու տուն։
ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՄԱՐ 202

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

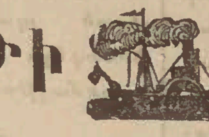

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1899 Նոյեմբեր 10էն սկսեալ մինչեւ նոր տնօրինութիւն

Եւրոպական եզերքէն Կամուրջ

1 30 Փօյճ. Ր.հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պշկ. 20
1 30 Ենիմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. ենք. սթն. պօյճ. պշկ. 39
2 15 Փօյճ. Ր.հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. 45
2 15 Ենմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. ենք. միրկ. Ր. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պշկ. 40
3 — Միրկ. ր. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պէշ. (բաց ի ուրբաթէ) 37
3 15 Ենմ. մզր. պէյքտ. Թրպ. ենք. սթէն. պօյճ. ր. հիս. պէպէք արն. գրչ. օրթ. պշկ. 43
4 — Փօյճ. ր. հիս. պէպէք արն. գրչ. օրթ. պշկ. (բաց ի ուրբաթէ) 39
4 45 Ենմ. մզր. պյքտ. Թրպ. ենք. սթն. միրկ. ր. հիս. պէպէք արն. գրչ. օրթ. պշկ. 31
5 — Միրկ. Փօյճ. ր. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պշկ. (բաց ի ուրբաթէ) 44
5 30 Ենմ. մզրպ. պէյքտ. Թրպ. ենիք. պօյճ. Ր. հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պէշկ. 3[illegible]
6 45 Պէյզ. ենք. զանլ. միրկ Ր. Ա. հիս. զանտլ. պէպ. արնվ. չէնկ. պէյլ. օրթ. Իզկ. սկիւտ. 20
7 — Ենմ. մէզր. պյքտ. Թրպ. ենք. սթէն. միրկ. Ր. հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պէշկ. 21
8 15 Ր. Ա. զավ. անմ. մէզր. պյքտ. Թրպ. պէյզ բշպճ. չպք. զանլ. Ա. հիս. զատլ. վսիք. չէնկ. պէյլ. զուզկ. սկիւտ. 43
9 — Ենմ. մզրպ. պյքտ. Թրպ. ենիք. սթէն. պօյճ. Ր. հիս. պէպ արն Իրչ. օրթ պէշկ 45
10 35 Միրկ. արն. (բաց ի ուրբաթէ) 46
11 — Ենմ. մէզր. պէյքտ. Թրպ. ենիք. միրկ. ր. հիս. պէպ. արն. օրթ. պէշկ։ 31

Ասիական եզերքէն Կամուրջ

1 30 Ա. հիս. զատ. վսիք. չնկ. պէյլ. Իզկ. 33
1 45 Պէյզ. բշպճ. չպքլ. զանլ. Ա. հիս. զնտ. վանք. չէնկ. պէյլ. զզկ. պշկ. 21
2 15 Ա. հիս. զնտլ. վանք. չէնկ. պէյլ. զզկ. (բաց ի ուրբաթէ) 44
[Այս շոգենաւը ուրբաթ եւ կիրակի օրերը Պշկթ. եւ բոլոր լուր օրերը Սկտ. պիտի հանդիպի]
2 15 Պէյզ. բշպճ. ենիք. զանլ. միրկ. Ա. հիս. զնտ. պէպ. վնիք. չնկ. պէյլ. զզկ. պշկ. 44
2 45 Ր. Ա. զվ. ենիմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. պէյզ. բշպճ. չպք. զնլ. Ա. հիս. զատ. վանք. չէնկ. պէյլ. զզկ. պշկ. 17
4 — Ա. հիս. զնտլ. վնք. չնկ. պէյլ. զզկ. պշկ։ (բաց ի ուրբաթէ) 45
5 — Պէյզ. բշպ. չպքլ. զնլ. Ա. հիսար զնտ. (սովորական օրերը Սկտ. եւ միւս օրերը վանք. չէնկ. պէյլ. զզկ. պէշկ.) 33
5 30 Ա. հիս. զնտլ. վնիք. չնկլ. պէյլ. զզկ. պշկ. (բաց ի ուրբաթէ) 40
6 45 Պէյզ. ենիք. զանլ. միրկ. Ր. Ա. Հիս. զնտ. պէպ. արնվ. չնկ. պէյլ. օրթ. զզկ. սկիւտ. 20
8 15 Ր. Ա. զվզ. ենիմ. մէզպ. պօյք. Թրպ. Պէյզ. բշպ. չպքլ. զանլ. Ա. հիս. զնտլ. վնիք. չնկլ. պէյլ. զուզկ. սկիւտ։ 43
10 25 Պէյզ. ենիք. զանլ. Ա. հիս. զանտ. չնկլ. պէյլ. պշկ. 37
11 5 Վանիգիւղէն ուղղակի կամուրջ (բաց ի ուրբաթէ) 20

Կամուրջէն Եւրոպական եզերք

2 — Պէշկ. օրթ. գրչ. արն. պէպ. Ր. հիս. միրկ. ենիք. Թրպ. պէօյք. մէզր. ենիմ. 34
3 — Պէշկ. օրթ. արնվ. Ր. հիս. պօյճ. բաց ի ուրբաթէ 39
3 40 Պշկ. Սկիտ.զզկն. օրթ. պէյլ.չնկլ.արնվ. պէպէք զնտլ. Ա. Ր. Հիս. պօյճ. զնլճ. ենիք. բշպ. պէյզ. Թրպ. պյքտ.մզր. ենմ. 21
4 20 Իրչ. արնվ. միրկ. բաց ի ուրբաթէ 44
4 — Պէշկ. օրթ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. միրկ. սթէն. ենիք. Թրպ. պէօյք. մզրպ. ենիմ։ 35
6 — Պէշկ. օրթ. գրչ. արն. պէպ. Ր. հիս. պօյճ. սթէն. ենիք. Թրպ. պէյքտ.մզրպ. ենմ. Ր.Ա. զավաք 35
7 — Պէշկ. զզկ. պէյ. չէնկ. արնվ. զանտ. Ր. հիսար պօյճ. զնլճ. ենիք. պէյքօզ Թրպ. պէօյ. մէզպ. ենիմ. 45
9 — Պշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. միրկ. սթէն.ենիք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. ենիմ։ 34
9 45 Պշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. միրկ. բաց ի ուրբաթէ 46
10 15 միրկ. ենիք. Թրպ. պյքտ. մզրպ. ենիմ. Ր. Ա. զավաք 40
10 20 Պէշկ. զատլ. Ա. հիս. զանլ. չպքլ. բշպճ. պէյզ. Թրպ. պէօյք. մզրպ. 39
10 40 Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. զնտլ. Ա. Ր.հիս. զնլ. միրկ. սթէն. ենիք. բշպ. պէյզ. բաց ի ուրբաթէ 21
11 5 Պէպ. Ր. հիս. պօյճ. սթէն. ենիք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. ենիմ։ 43
11 10 Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. միրկ. ենիք. պէտի սպասարկէ բաց ի ուր.է 45
11 25 ենիք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. ենիմ։ 45
11 50 Պշկ. պէպ. Ր. հիս. սթէն. ենիք։ 37
12 — Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պօյճ. 20

Կամուրջէն ասիական եզերք

2 45 Պշկ. զզկն. պէյլ. չէնկլ. վնիք. զնտլ. Ա. հիսար զնլճ. չպքլ. բշպ. պէյզ. 33
3 20 Զնկլ. Ա. հիս. բաց ի ուրբաթէ 45
3 40 Սկիւտ. զզկն. օրթ. պէյլ. չէնկ. արնվ. զատլ. Ա.Ր. հիս. զանլ. միրկ. ենիք. բշպ. պէյզ. Թրպ. պյքտ. մզրպ. ենմ Ր. Ա. զավ։ 21
4 30 Պէշ. պէյլ. չնկ. վնք. զնտլ.Ա.հիս. բաց ի ուրբաթէ 40
5 15 Պշ. զզկ. պէյլ. չէնկ. վնիք. զնտլ. Ա. հիս. զանլ. չպքլ. բշպճ. պէյզզ։ 20
9 5 Պէշք. զզկն. պէյլ. չնկլ. վնիք. զնտլ. Ա. հիս. զնլ. բշպ. պյքզ. 37
10 20 Պէշկ. զնտլ. Ա. հիս. զանլճ. չպքլ. բշպճ. պէյզ. Թրպ. պէօյ. մզրպ. 39
10 25 Պէշզ. զզկն. պէյլ. չէնկլ. վնիք։ բաց ի ուրբաթէ 20
10 40 Պէշկ. օրթ. գրչչմ. արնվ. պէպ. զնտլ. Ր. Ա. հիս. զանլ. միրկ. սթէն. ենիք. բշպ. պէյզօզ. բաց ի ուրբաթէ 21
11 — Պէշ. զզկ. պէյլ. չէնկ. վնք. զնտ. Ա.հիս. 38
11 30 Զնտ. Ա. հիս. զնլ. չպզ. բշպ. պէյզ. 44
11 55 Պշկ.զզկն. պէյլ. չէնկ.վնիք.զնտլ. Ա.հիս. 20

COMP RUSSE

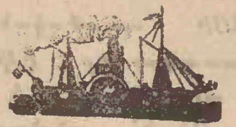

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Կի. 8 20 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Դշ. 9 21 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ (հաղորդակցելով Աղեքսանդրիա, Բորտ-Սայիտ, Եաֆա, Պէյրութ եւ Քիոս)։
Կշ. 10 22 Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Եշ. 10 22 Ինէպօլու, Սինօպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ եւ Բաթում ժամը 1ին յետ միջօրէի։
Ուր. 11 23 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի. 52

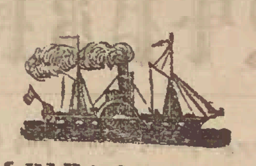

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՑԿԱԿԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

» 27ին Սիւֆասի, Մարսիլիայէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Փետր. 20ին Մինկրէլի, Մարսիլիա։
» 28ին Սիւֆասի Անատոլուի եզերք։

Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար.

Առաջին կարգի 245 Ֆրանք. 2.կարգի 175 Ֆրանք. Տեղեկութեանց համար, դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Քարափին վրայ։ Թ. ՌԸՊՈՒԼ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ՌՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Ուղեւորութիւններ [illegible] Լիվըրբուլ և Միջերկրեայ ծովու

Անունը	Թոնոյ	Անունը	Թոնօ
Ումպրիա	7718	Պոթնիա	4581
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթօն	2403
Ուլտոնիա	7268	Ալլիա	2393
Բավոնիա	558[illegible]	Պարթէնոա	2168
Սէֆալոնիա	551[illegible]	Քարփաթիա	2245
Գալլիա	480[illegible]	Քամփրիա	2144
Սիթիա	455[illegible]	Քըրինթիա	1899
Ալէբբօ	3148	Մորոքքօ	1855
Քէտար	1876	Քամպանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուքանիա	12950
Ֆռագալոնիա	4845		

Դիմել առ ՃՈԼԻ և ՍԻԿԸՐ
Joly et Seager
Մէյտանճըլը խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 571

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ ՍԿԻՒՏԱՐԻ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐՈՒ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ

Սկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Սկիւտար	
Ժ. Վ.		Ժ. Վ.	
— —		— —	
— —		— —	
1 —		1 25	
1 40		1 50	Գուզկ.
2 —		2 30	
2 35		2 50	
3 —		3 20	
3 35		3 50	
4 —		4 40	
4 40		5 30	Պէշիկթաշ
5 20		6 15	»
5 45	Պէշիկթաշ	7 5	»
6 30	»	7 45	»
7 15	»	8 20	
8 —	»	9 —	
8 45	»	9 40	
9 35		10 15	Գուզկ.
10 15	Պէշիկ. Գապթ.	10 40	»
10 30	Գուզկունճուք	11 —	»
10 55	»	11 25	»
11 15	»	11 50	
12 —		12 —	

513

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ՆՈՒՍՈՒՖԵԱՆ